

KULTURAFKALE 2015-2018

MELLEM KULTURMINISTEREN OG
KULTURREGION MIDT- OG VESTJYLLAND

**KULTURAFTALE MELLEML
KULTURMINISTEREN OG KULTURREGION MIDT- OG VESTJYLLAND
1. JANUAR 2015 – 31. DECEMBER 2018**

Kulturregion Midt- og Vestjylland:

Herning Kommune

Holstebro Kommune

Ikast-Brande Kommune

Lemvig Kommune

Ringkøbing-Skjern Kommune

Skive Kommune

Struer Kommune

INDHOLD

Kapitel 1: Kulturpolitik og kulturaftaler	2
1.1. Formålet med kulturaftaler	2
Kapitel 2: Beskrivelse af kulturpolitikken i Kulturregion Midt- og Vestjylland	3
2.1. Kulturregionen	3
2.2. Kulturregionens kulturpolitiske vision	3
2.3. Samarbejdsorganisation	4
Kapitel 3: Indsatsområder og mål	5
3.1. Skematisk oversigt over indsatsområder og mål	6
3.2. Beskrivelse af de enkelte indsatsområder og mål	8
Kapitel 4: Bevillinger knyttet til aftalen	11
Kapitel 5: Evaluering og regnskabsoplysninger	12
5.1. Evaluering	12
5.2. Regnskabsoplysninger	12
Kapitel 6: Underskrift af aftalen	13

BILAG

Bilag 1: Kulturaftalens bevillingsmæssige grundlag og vilkår	14
Bilag 2: Vilkår for genforhandling, justering og opsigelse af kulturaftalen	18
Bilag 3: Uddybende beskrivelse af indsatsområderne	19
Bilag 4: Projektbeskrivelser	29
Bilag 5: Økonomisk fordeling af bevillinger til projekter fra KUM og fælleskommunale midler	44

Kapitel 1

Kulturpolitik og kulturaftaler

Alle borgere skal sikres adgang til gode og varierede kulturtilbud af høj kvalitet, uanset hvor i Danmark de bor og opholder sig. At sikre kultur til alle i hele landet er en ambitiøs udfordring, der kræver en koordineret indsats på tværs af de politiske niveauer i kulturpolitikken. Kulturaftalerne spiller en stor rolle i denne indsats ved at danne en kulturpolitisk platform for samarbejdet mellem staten og kommunerne.

1.1. Formålet med kulturaftaler

Overordnet set er formålet med kulturaftalerne, at:

- understøtte kommunernes engagement på kulturområdet
- styrke samarbejdet mellem kommuner
- styrke samarbejdet mellem kommunerne og staten
- fastholde og udbygge den kulturpolitiske dialog og værdidebat mellem staten og kommunerne
- give større dispositionsfrihed på det kommunale niveau og sætte fokus på overordnede mål og resultater
- sikre en bedre ressourceudnyttelse gennem regional koordinering og arbejdsdeling på kulturområdet
- fremme og videreudvikle de kulturelle institutioner, produktionsmiljøer og aktiviteter i kulturregionen med vægt på kvalitet
- opsamle og videregive særlig viden og erfaringer på kulturområdet til gavn for det samlede kulturliv i hele landet

Samarbejdet om en kulturaftale både under udarbejdelsen og i den efterfølgende aftaleperiode er kendetegnet ved en løbende dialog mellem ligeværdige parter. Dialog er byggestenen i den fælles målrettede indsats, der skal til for at give kulturen det nødvendige løft. Kulturaftalerne sætter bl.a. fokus på udvikling af fælles initiativer af høj kvalitet, synliggørelse af fælles referencerammer i kulturen og styrkelse af læring og dannelse via nye kulturtilbud på kulturinstitutioner.

Kapitel 2

Beskrivelse af kulturpolitikken i Kulturregion Midt- og Vestjylland

2.1. Kulturregionen

Kulturregion Midt- og Vestjylland består af kommunerne Herning, Holstebro, Ikast-Brande, Lemvig, Ringkøbing-Skjern, Skive og Struer. Det samlede indbyggertal er ca. 332.000 og kulturregionen dækker et areal på knap 5.800 km². Kulturregionen er præget af få større byer, mange små byer og tyndt befolkede områder. Området er kendetegnet ved selvstændige og stærke aktører på kulturområdet og ved velfungerende samarbejder på alle niveauer.

Samarbejde og netværk er afgørende.

Kultursamarbejdet i Midt- og Vestjylland er en forening med cirka 70 kulturinstitutioner og kultursteder samt de syv kommuner som medlemmer. Kultursamarbejdet er et veletableret og stærkt flerkommunalt netværk. Kultursamarbejdet har stor betydning for fælles strategiske og udviklingsorienterede tiltag, for kompetenceudvikling og for fælles markedsføring af kunst- og kulturlivet i og uden for kulturregionen. Kulturregionens aktører finder inspiration og udviklingsmuligheder i vidt forgrenede netværk – lokalt, nationalt og internationalt – samt i og på tværs af kunstarter og institutionstyper. Kommunerne i kulturregionen understøtter de mangfoldige netværk under overskriften "Midt og Vest i Verden – Verden i Midt og Vest".

For de enkeltstående, stærke kulturaktører er samarbejde og netværk såvel i som uden for kulturregionen helt afgørende for at opbygge relationer til et bredt publikum og for kunstnerisk udvikling.

2.2. Kulturregionens kulturpolitiske vision

Det er Kulturregion Midt- og Vestjyllands vision at undersøge, udvikle og implementere fremtidens måde at aktivere, udbyde og opleve kunsten og kulturen på.

Samfundet udvikler sig hurtigere end nogensinde før, og hurtigere end mange kan følge med i. Verden bevæger sig fra industrialisering via information til digitalisering. Hvor det hidtil i høj grad har været udbuddet, der har styret efterspørgslen, peger alt mod, at pilene vendes, således at den unikke efterspørgsel styrer udbuddet.

Formålet er, at kulturaftalen skal gen- og nytænke, hvordan kulturinstitutioner, aktører, brugere, eksisterende publikum og ikke mindst potentielle publikumsgrupper kan indgå i fremtidens kulturbegreb. Vi arbejder mod et nyt fremtidigt kulturparadigme, som er en bevægelse fra projekt til platform.

Målet er, at kulturaftalen skal facilitere undersøgelse og udvikling af den måde kulturen organiseres, initieres, udvikles og opleves på samt være en del af det økonomiske fundament for de aktiviteter, projekter og platforme, der skal blive de konkrete resultater af udviklingsprojekterne i aftalen.

2.3. Samarbejdsorganisation

Kulturregionen er organiseret med en politisk styregruppe bestående af kulturudvalgsformændene i de deltagende kommuner og en administrativ styregruppe tilknyttet kommunernes kulturforvaltninger. Sekretariatsfunktionen varetages ved aftalens indgåelse af Kunst og Kultur i Holstebro Kommune. Den politiske styregruppe er besluttende myndighed for kulturregionen.

Kulturlaboratoriet er et omdrejningspunkt i kulturaftalen og den platform, som får aftalen til at hænge godt sammen. Gennem Kulturlaboratoriet følges projekterne tæt.

Kulturlaboratoriet har sit fundament i Kultursamarbejdet i Midt- og Vestjylland (se afsnit 2.1). Kultursamarbejdet er en unik organisation og fundamentet for kulturnetværket i kulturregionen. Gennem Kulturlaboratoriet vil også Kultursamarbejdet kunne styrkes i sin udvikling og kunne få og selv bidrage til vigtig nytænkning. Dette vil bl.a. ske gennem modernisering af Kultursamarbejdets kommunikations- og markedsføringsplatforme og kompetenceudvikling og vil styrke og udvikle Kultursamarbejdets grundlag i øvrigt.

Kulturregionen vil løbende indgå i den kulturpolitiske dialog på landsplan og vil derved sikre, at:

- projekter ikke gennemføres isoleret, men er bevidste om mulige samarbejdspartnere både i og uden for kulturregionen
- projekter implementeres dynamisk med henblik på at fange nye strømninger i kunsten, talentmassen, internationale relationer og teknologi
- der gives mulighed for at integrere nye tendenser i kulturaftalen

Kapitel 3

Indsatsområder og mål

Kulturaftalens vision udmøntes under det overordnede tema ”Fra projekt til platform” gennem tre indsatsområder:

- Kulturlaboratoriet
- Mødet mellem mennesket, kunsten og kulturen
- Talentudvikling og breddeinitiativ
- Skabende kunst og kultur

I de enkelte indsatsområder ønskes en integration af et eller flere fokuspunkter. Det drejer sig om samarbejde, gen- og nytænkning, kulturdemokrati/tilgængelighed samt internationale dimensioner.

Begrebet platform skal opfattes i bred betydning. Begrebet kan forstås ved, at der arbejdes med nye publikumsformer og -inddragelse, ved nye kommunikationsformer til publikum og/eller omverdenen. Det kan også forstås mere konkret ved f.eks. at være en digital eller social platform, hvorfra et projekt når sin målgruppe. Det skal især forstås som en udvikling fra projektarbejde for projektets egen værdi til projektarbejde med henblik på strategisk tænkning og strategisk udvikling.

Der arbejdes i en laboratorieform – Kulturlaboratoriet – som sætter fokus på det undersøgende, analyserende og metodiske med henblik på at skabe ny forståelse, nye modeller og/eller nye kommunikationsveje. Målet er at skabe udvikling ved både at styrke udøvere og inddrage brugere/publikum og målgrupper på nye måder.

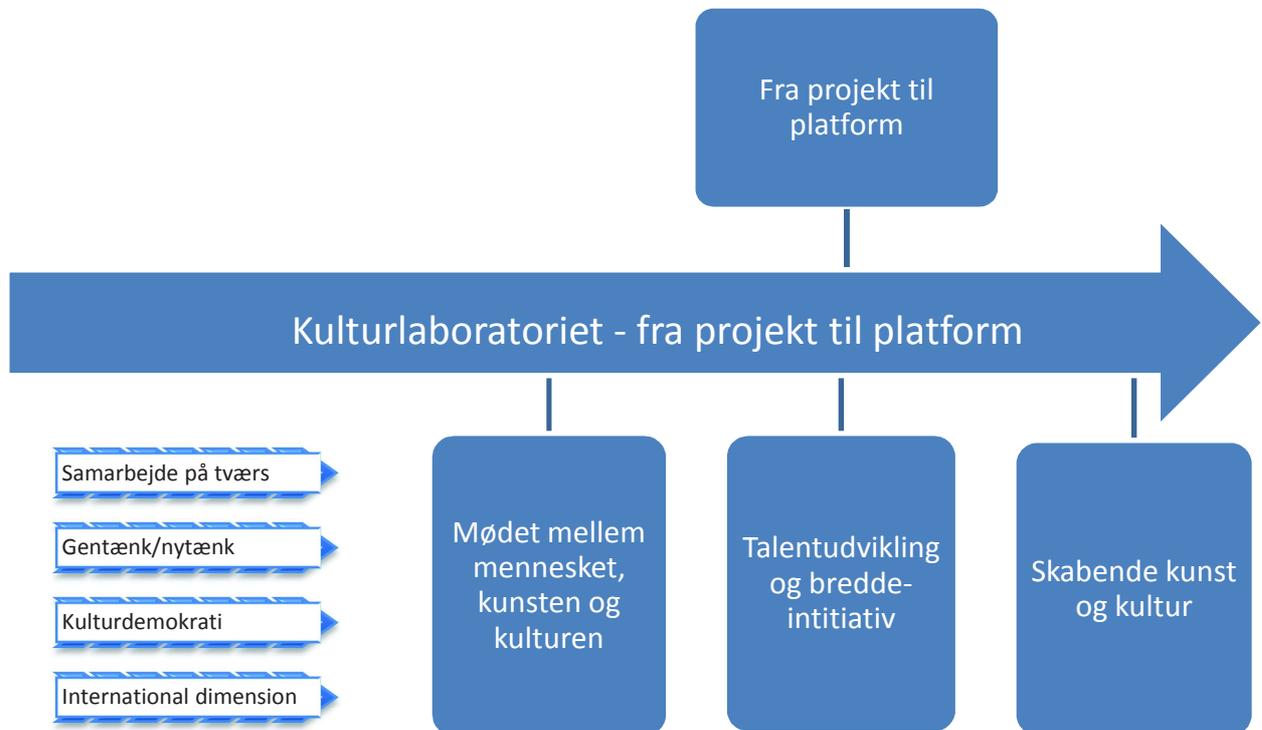
Kulturlaboratoriet er et projekt i sig selv og et laboratorium for kulturaftalens projekter. Laboratoriet undersøger, afprøver og udbreder værktøjer og metoder. Her følges projekternes fremdrift og udvikling, herfra ydes råd og sparring og konkret hjælp til udvikling, igangsætning og understøttelse af fremdrift.

Kulturlaboratoriet skal koordinere og især sikre evaluering og værdifuld videndeling og læring i hele kulturregionen – også til de institutioner og fora, som ikke har konkrete projekter i kulturaftalen. Med baggrund i de to første års udviklingsarbejde planlægger, koordinerer og afvikler Kulturlaboratoriet sin fjerde kulturfestival i 2017.

I Kulturlaboratoriet er endvidere forankret i udvikling af Kultursamarbejdet i Midt- og Vestjylland (se afsnit 2.1), herunder markedsføring og kompetenceudvikling.

3.1. Skematisk oversigt over indsatsområder og mål

I skematisk form kan kulturregionens indsatsområder og mål vises således:

Kulturlaboratoriet skal:

- undersøge, afprøve, udbrede værktøjer og metoder
- koordinere, sparre og rådgive projekter og projektholdere ift. til konkret metodeudvikling
- planlægge og afvikle konkrete kulturaktiviteter, herunder kulturfestival i 2017
- udvikle og etablere værktøjer til moderne markedsføring
- udvikle modeller for moderne kompetenceudvikling
- sikre erfaringsopsamling og evaluere til interne og eksterne interessenter
- udbrede opnået ny læring og videndele på tværs af fag og geografi

Indsatsområdet **Mødet mellem mennesket, kunsten og kulturen** skal:

- udvikle og præsentere og bruge virtuel formidling over for borgere og turister
- sikre publikum adgang til kulturarvsdestinationer, som er utilgængelige og/eller vanskelige at præsentere med personlig bemanding
- medvirke til at øge kulturturisme i form af moderne formidling og markedsføring af kulturarvstilbud
- nå nye målgrupper – bl.a. unge som engagerede og demokratisk bevidste medborgere gennem inddragelse og engageret deltagelse i kunstneriske processer
- udvikle og bruge motiverende og vedkommende undervisningsmaterialer til mellemtrinnet om kulturarvsemner, som er nærværende i det regionale geografiske område
- gentænke og nyudvikle kunst- og kulturaktiviteter med fokus på unges aktive involvering og ejerskab
- engagere unge til at deltage, skabe nye løsninger og at handle i forhold til lokale udfordringer

Indsatsområdet **Talentudvikling og breddeinitiativ** skal:

- kompetenceudvikle og uddanne frivillige/ikke-fagprofessionelle med henblik på at indgå konkret i forhold til implementering af skolereformens intentioner (museumstjenester)
- styrke og udvikle børns evne til at udtrykke sig med stemme og krop (førskolebørn)
- udvide og styrke læringsrum og undervisningsmuligheder i kulturinstitutioner og kvalificere og gentænke kendte former for kulturelle skoletjenester
- engagere børn og unge i lokalt demokrati og identitet gennem fokuserede tilbud i kultur og historie

Indsatsområdet **Skabende kunst og kultur** skal:

- præsentere, udbrede og debattere europæisk/international samtidskunst i landdistriktmiljøer med konkret inddragelse af borgere
- fremme små børns lyst til at udøve deres kreativitet og opnå bevidsthed om kunst og kultur
- styrke børns evne til at udtrykke sig med stemme, krop, instrumenter, billeder m.v.
- etablere residencies af længerevarende karakter i sociokulturelle miljøer via interaktive forløb med henblik på at skabe nye netværk og afdække lokale uudnyttede potentialer og styrker
- nå nye kunstformer, nye målgrupper m.v. gennem samarbejder mellem mange partnere og forskellige kunstarter
- manifestere og udvikle områdets identitet gennem produktion og fremvisning af kunstværker skabt på international basis
- eksperimentere med formidlingsformer med henblik at skabe værktøjer og metoder, som kan nå alle børn med en bred men dyb faglig introduktion til kunst og kultur

3.2. Beskrivelse af de enkelte indsatsområder og mål

Indsatsområder og mål

Indsatsområderne beskrives her hver for sig, men de er afhængige af hinanden og skal på det konkrete niveau ses i sammenhæng.

Målene i hvert indsatsområde bør også ses i sammenhæng, da en del af afsættet er den synergi, der opstår, når indsatserne fokuseres. Fokuspunkterne er integreret i både indsatsområder og mål.

Målene foldes yderligere ud, og i projektbeskrivelserne fokuseres på målbarhed.

Kulturlaboratoriet – fra projekt til platform

Kulturlaboratoriet er kulturaftalens moderprojekt. Det er i denne platform og dette fundament, at grundlaget for den kulturelle udvikling i kulturregionen er forankret.

Kulturlaboratoriet er gennem hele aftaleperioden lokomotiv for bevægelsen 'fra projekt til platform', som mange kulturinstitutioner i de kommende år skal gennemgå eller som minimum forholde sig til.

Kulturlaboratoriet er sparringspartner for alle øvrige projekter i kulturaftalen, og det skal i hele perioden sikre tydelig forbindelse mellem indsatsområderne. Det er her udviklingen initieres.

I laboratoriet foretages bl.a. mindre piloteksperimenter, som kan generere viden, som kulturaftalens øvrige indsatsområder – og kulturregionens institutioner som helhed – vil få gavn af. Her indsamles viden, som kan konverteres til værktøjer og metoder, som kan sikre kulturregionenens fremtidige udvikling.

Brugbarhed, effektivitet og implementering er nøgleord for kulturlaboratoriet, og der vil være fokus på kulturel aktivitet og på de metoder og værktøjer, der kan anvendes for at øge den.

Det er derfor også vigtigt, at kulturaftaleprojekterne er agile, idet essensen af nærværende kulturaftale er udvikling.

Selve laboratoriet vil være foranderligt. De første to år er fokus på læring og i mindre omfang på eksperimenter, mens der de efterfølgende år er større fokus på at afprøve metoder og værktøjer i større skala i forbindelse med udvikling, planlægning og afvikling af et større arrangement.

Laboratoriet skal arbejde med alle indsatsområder og bør ses som en fælles overliggende for aftalens vision.

Mødet mellem mennesket, kunsten og kulturen

Indsatsområdet rummer den oplevelse, som publikum og aktør/kunstner får, når de mødes, herunder mekanismer, der udløser selve mødet, men også de mange specifikke områder i interaktionen imellem dem, som er udslagsgivende i forhold til oplevelsen.

Den traditionelle måde at tænke mødet mellem mennesket, kunsten og kulturen er præget af, at eksperter (aktører/kunstnere) ved, hvad der er godt og givende for publikum at opleve. Det handler om ekspertens kvalitetskrav og bevidsthed – og måske endog bedreviden. Kulturaftalen vil udfordre vanetænkning i forhold til den måde aktører/kunstnere producerer, inddrager, afvikler og formidler på.

Kulturaftalen vil agere proaktivt, bl.a. ved selv at konceptudvikle det overordnede projekt og skabe eksempler til efterfølgelse: Eller det modsatte: facilitere kulturinstitutionernes udviklende processer og have mod til at tænke utraditionelt og nyt.

De overordnede mål for dette indsatsområde er nyudviklede koncepter for kunst og kulturarrangementer/aktiviteter med fokus på publikums ejerskab til arrangementerne og aktiviteterne.

Det er en fremtidssikring af institutionerne, som i højere grad skal blive i stand til at agere i det nye kulturelle landskab, hvor brugerne og publikum forventes at blive mere prægende. I forlængelse heraf – eller måske nærmere som en forudsætning herfor – kommer publikumsudvikling, som ud over at øge antallet af publikummer også har en facet, som udvikler kvaliteten af publikumsoplevelsen (som ikke nødvendigvis er det samme som kvaliteten af f.eks. udstillingen).

Det sidste mål er at skabe øgede muligheder for og fokus på kulturturisme. Kulturregionen kan med fordel sam- og nytænke måder, hvorpå kulturen og kunsten markedsføres.

Et sidste mål kan være en bevidsthedsgørelse om CCR (Corporate Cultural Responsibility), som konsekvens af fremtidens måder at agere på.

Talentudvikling og breddeinitiativ

Indsatsområdet fokuserer på elite og bredde inden for kunsten og kulturen og på afledte udviklingsperspektiver og nye erfaringer.

Der er i skolereformen en række tiltag, som kræver og forudsætter en større indsats fra kulturskoler, kulturinstitutioner og også det frivillige kulturliv. Skolereformen åbner nye muligheder for internationalisering og talentarbejde indenfor specielt de musiske fag.

Kulturaftalen vil arbejde med dynamikker, der kan aktiveres, når børn og unge talenter møder et fagligt højt niveau, men også med passionerede mentorer inden for kunst og kultur.

Kulturaftalen vil gennem konkrete projekter skabe rum for ny- eller gentænkning af den måde professionelle og amatører interagerer på, ligesom den vil fokusere på det vertikale samarbejde inden for de forskellige kunstarter (fødekæder). Kulturaftalen ønsker at

rumme projekter, som skaber samarbejde på tværs af kunst og kultur, kommuner samt andre aktører, f.eks. skoler.

Overordnede mål for indsatsområdet er, at den professionelle kunst og kultur skal gøre en vedkommende og livslang forskel for børn, unge og frivillige i kulturregionen. Projekterne skal engagere flere børn og unge, som ellers ikke har relation til kunst og kultur og skal være dannende for fremtidens kulturbrugere.

Skabende kunst og kultur

Indsatsområdet rummer dels den professionelle kunst og kulturs møde med borgere i en variation af målgrupper i de lokale miljøer, hvor de hører hjemme, og dels borgernes møde med kunst gennem egen udfoldelse og aktive udøvelse.

Det handler om evne til at kunne mestre håndværk, teknikker og udtryksformer inden for kunstneriske discipliner. Der findes allerede en række miljøer og værksteder, hvor kunstnere kan mødes og dyrke passion for kunst og kultur.

Indsatsområdets aktiviteter skal styrke fremtidig interaktionen mellem udøvere og skabere i sådanne eksisterende miljøer, men det skal især gennem laboratorievirksomheden undersøge og sætte fokus på, hvad der sker og kan udvikles, når den professionelle kunst involverer og aktivt inddrager borgere og publikum og/eller når kunsten præsenteres og aktiveres på utraditionelle steder og iscenesættes i publikums og borgernes egne rammer – der hvor de bor og færdes hjemmevant i deres hverdagsliv.

Indsatsområdet tager således udgangspunkt i deltagerens ejerskab til egen involvering og udfoldelse, og aktivering af kulturdemokrati er en vigtig parameter. Der arbejdes desuden med tilgængelighed med henblik på at kunne skabe og deltage aktivt, og her sættes fokus på frivillighed og brugerdrevne initiativer og platforme.

Børn og unge er vigtige målgrupper i indsatsområdet, og der fokuseres på muligheder for at understøtte og styrke den kulturelle dannelse. Kultur og kunst for, med og af børn eller unge bidrager til udvikling og forståelse af, hvad kunst, kultur og kunstneriske processer er. Her skabes bevidsthed, forståelse og indsigt i individet selv, men også i at indgå i og være del af en større helhed i et demokratisk samfund.

Overordnede mål for indsatsområdet er større og bedre synlighed af og tilgængelighed til skabende platforme i kulturregionen samt at styrke og udvikle publikumsbegrebet fra ikke alene at være tilskuer, men at involvere og aktivere sig i kunstneriske og kulturelle processer.

Kapitel 4

Bevillinger knyttet til aftalen

I aftalen overtager kulturregionen som kulturel rammebevilling statens forpligtelser vedrørende:

- Tilskud til musikskoler
- Tidligere kommunalfuldmagtstilskud

Der indgår medfinansiering fra kulturregionen til den kulturelle rammebevilling for musikskoler.

Derudover indgår i aftalen tilskud fra den statslige Pulje til kultur i hele landet og fra kulturregionen til indsatsområderne i aftalen.

Økonomiske rammer: Kulturaftale 2015-18

Mio. kr., 2015-prisniveau	2015		2016		2017		2018	
	KUM	Region (1)	KUM	Region	KUM	Region	KUM	Region
Kulturel rammebevilling (2)	0,8	28,9	5,4	28,3	5,1	27,8	4,8	27,2
Tidligere amtslige tilskud uden for lov	7	0	6,9	0	6,8	0	6,7	0
Tilskud fra Puljen til kultur i hele landet	1,9	1,9	2	2	2,3	2,3	2,3	2,3
Økonomisk ramme	9,7	30,8	14,3	30,9	14,2	31,2	13,8	31,2
Samlet økonomisk ramme	40,5		45,3		45,5		45	

KUM: Kulturministeriet / Region: Regional medfinansiering

(1) Beløbets størrelse er beregnet på baggrund af regnskab 2014 fremskrevet med KL pris- og lønfremskrivning = 1.60 %

(2) Det samlede statslige tilskud til musikskoler i 2015 udgør 5,7 mio. kr. Af dette beløb blev 0,8 mio. kr. overført via kulturel rammebevilling, og det resterende beløb blev udbetalt via den almindelige musikskoleordning på finanslovens § 21.22.17.10. Driftstilskud til musikskoler. Fra 2016 overføres det samlede statslige tilskud til musikskoler som kulturel rammebevilling i kulturaftalen.

Den statslige kulturelle rammebevilling og de tidligere amtslige kommunalfuldmagtstilskud er med forbehold for Folketingets vedtagelse af de årlige bevillingslove. Tildelingen af udlodningsmidler fra Kulturpuljen til hele landet forudsætter Finansudvalgets tilslutning i de enkelte år.

Kulturaftalens bevillingsmæssige grundlag og vilkår samt specificering af bevillingens fordeling er nærmere beskrevet i bilag 1.

Kapitel 5

Evaluering og regnskabsoplysninger

5.1. Evaluering

Evalueringen skal tage udgangspunkt i kulturaftalens **vision, indsatsområder og mål**.

Kulturregion Midt- og Vestjylland skal årligt gøre kortfattet skriftlig status over mål og resultater med henblik på erfaringsudveksling med de øvrige regioner og med henblik på dialog med Kulturstyrelsen. For nye aftaler indsendes regnskab og status/midtvejsevaluering den 15. september i aftalens andet år. Efterfølgende år indsendes status pr. 15. september. Senest den 1. marts i aftalens fjerde og sidste år skal kulturregionen indsende en skriftlig evaluering, som skal have en sådan kvalitet, at den kan danne grundlag for forhandlinger om en eventuel ny aftale. Evalueringens udformning skal følge de til enhver tid gældende retningslinjer herfor.

5.2. Regnskabsoplysninger

Kulturregion Midt- og Vestjylland skal for hvert af aftaleårene indsende regnskabsoplysninger for forbruget af den kulturelle rammebevilling, projektbevillinger fra Puljen til kultur i hele landet samt kommunalfuldmagtsmidler (tidligere amtslige tilskud). Der skal kun redegøres for modtagne tilskud fra de tre statslige finansieringskilder.

Kulturregionen skal endvidere for hvert af aftaleårene indsende regnskabsoplysninger for den regionale medfinansiering.

Regnskabsoplysningerne skal vise, hvor stort et statsligt hhv. regionalt tilskud de enkelte institutioner og aktiviteter har modtaget fra den kulturelle rammebevilling, kommunalfuldmagtsmidler og Puljen til kultur i hele landet.

For tilskud fra Puljen til kultur i hele landet skal der indsendes en oversigt, der viser bevillingens fordeling på projekter under hvert indsatsområde. Der indsendes samtidig en regnskabsmæssig erklæring, hvoraf det fremgår, at revisionen som en del af sin gennemgang af regnskabet bl.a. har påset, at den samlede statslige medfinansiering af den samlede finansiering af hvert indsatsområde ikke overstiger 50 %.

De årlige regnskaber skal være reviderede, og Kulturstyrelsen skal modtage oplysninger om den udførte revision.

Regnskaberne skal være Kulturstyrelsen i hænde senest den 15. september det efterfølgende år.

Regnskaberne skal følge de til enhver tid gældende regler og retningslinjer herfor.

Regionens kulturinstitutioner skal endvidere indsende statistiske oplysninger og årsregnskaber m.v. til Kulturstyrelsen i samme omfang som kulturinstitutioner, der ikke indgår i en kulturaftale.

Kapitel 6
Underskrift af aftalen

Kulturministeriet, dato 10/3 2016

Kulturminister Bertel Haarder

Helsingør Kommune, dato: 26/1 2016

Borgmester Lars Krarup

Kommunaldirektør Erik Hattens

Holstebro Kommune, dato 25/1 2016

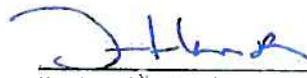
Borgmester H. S. Østerby

Kommunaldirektør Lars Møller

Køst-Brande Kommune, dato 26/1-2016

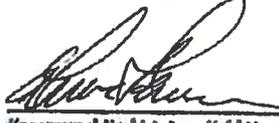
Borgmester Carsten Klismeyer

Kommunaldirektør Henning Hansen

Lemvig Kommune, dato 27/1-2016

Borgmester Erik Flyvholm

Kommunaldirektør Lars Keld Hansen

Ringsted-Slitem Kommune, dato 28/1-2016

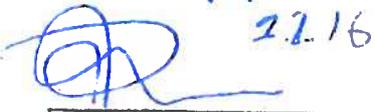
Borgmester - Iver Thevoldsen

Kommunaldirektør Erik Tjærgaard

Silkeborg Kommune, dato 28/1 2016

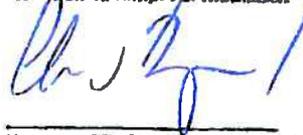
Borgmester Peder Chr. Kirkegaard

Kommunaldirektør Per Mathiasen

Struer Kommune, dato 1/2-2016

Borgmester Mads Jakobsen

Kommunaldirektør Claus Damgaard

Bilag 1

Kulturaftalens bevillingsmæssige grundlag og vilkår

Den kulturelle rammebevilling

Til medfinansiering af visse af de i kapitel 3 nævnte opgaver og målsætninger modtager Kulturregion Midt- og Vestjylland i aftaleperioden en årlig kulturel rammebevilling. Det forudsættes, at den kulturelle rammebevilling modsvares af regional egenfinansiering i mindst det omfang, der fremgår af dette bilag.

Der er tale om en samlet rammebevilling til kulturformål, og der er ikke inden for rammen i aftalen øremærket beløb til bestemte opgaver. Rammebevillingen skal disponeres på en sådan måde, at de opgaver og mål, som er beskrevet i kapitel 3, kan gennemføres. Kulturregionen forpligter sig samtidig til at overholde de formål og kvalitetskrav, som er indeholdt i lovgivningen på kulturområdet i forhold til de tilskud, der er overført i rammebevillingen.

Rammebevillingens størrelse er beregnet på baggrund af rammebevillingen i den forudgående aftaleperiode. Den kulturelle rammebevilling omfatter tilskud til musikskoler og har følgende størrelse i 2016- prisniveau (2015 er opgjort i 2015-prisniveau):

2015:	Beløb kr. 800.000
2016:	Beløb kr. 5.423.978
2017:	Beløb kr. 5.136.443
2018:	Beløb kr. 4.846.443

Bevillingerne for 2015-2018 vil blive opregnet årligt med det af Finansministeriet fastsatte indeks til brug for regulering af reservationsbevillinger. Bevillingen udbetales kvartalsvis. Hvis der med virkning for aftaleperioden sker ændringer i lovgivningen, som indebærer en ændring af de statslige tilskud på områder, der er omfattet af aftalen, vil rammebevillingen blive reguleret tilsvarende.

I de tilfælde, hvor der i forbindelse med de årlige forhandlinger om rammerne for finansloven gennemføres generelle besparelser i kulturbudgettet, vil der ske en tilsvarende reduktion af den kulturelle rammebevilling. Reduktionen vil ske med de procentsatser, der gælder for kulturbudgettets øvrige tilskudsbevillinger.

Hvis Kulturministeriet foretager en reduktion af rammebevillingen, har kulturregionen mulighed for at reducere sin egenfinansiering proportionalt hermed.

Hvis kulturregionen i aftaleperioden i et enkelt eller flere år reducerer den samlede lokale egenfinansiering i forhold til, hvad der er angivet i bilag 1, vil den kulturelle rammebevilling for det/de pågældende år ligeledes blive reduceret. Reduktionen af den kulturelle rammebevilling vil ske med samme procentsats, som den samlede lokale egenfinansiering nedsættes med. Den pågældende andel af den forudbetalte rammebevilling vil således, når regnskabsoplysningerne om kulturregionens egenfinansiering foreligger, kunne kræves tilbagebetalt.

Tilsagn om tilskud kan tilbagekaldes helt eller delvist, og der kan ske tilbageholdelse af nye månedsrater, hvis en kulturregion misligholder aftalen ved ikke at opfylde de forpligtelser, som fremgår af aftalen.

Såfremt der i aftalen er indlagt dele af puljer, der administreres af Kulturstyrelsen, kan det ikke forventes, at der vil blive bevilget yderligere tilskud til den pågældende type aktiviteter i aftaleperioden. Tilskudspuljer, som ikke indgår i den kulturelle rammebevilling, og nye puljer, som oprettes i aftaleperioden, vil frit kunne søges til aktiviteter i kulturregionen. Rammebevillingen kan disponeres frit inden for aftaleperioden, og ikke-forbrugte bevillinger kan overføres fra et år til det næste. Ved aftalens udløb kan ikke-forbrugte beløb dog kræves tilbagebetalt.

Kulturregionens egenfinansiering:

Egenfinansiering/kr.	2015	2016	2017	2018
Musikområdet				
Musikskoler	28.924.310	28.345.824	27.778.908	27.223.330
Musik i alt	28.944.239	28.345.824	27.778.908	27.223.330
Samlet regional egenfinansiering	28.944.239	28.345.824	27.778.908	27.223.330

Egenfinansiering er opgjort i 2015-prisniveau

Statens kulturelle rammebevilling:

	2015	2016	2017	2018
Musikområdet				
Musikskoler	800.000	5.423.978	5.136.443	4.846.443
Musik i alt	800.000	5.423.978	5.136.443	4.846.443
Samlet statslig rammebevilling	800.000	5.423.978	5.136.443	4.846.443

Bevillingen i 2015 er opgjort i 2015-pris- og lønniveau. Bevillingen i 2016-18 er opgjort i 2016-pris- og lønniveau.

Det samlede statslige tilskud til musikskoler i 2015 udgør 5,7 mio. kr. Af dette beløb blev 0,8 mio. kr. overført via kulturel rammebevilling, og det resterende beløb blev udbetalt via den almindelige musikskoleordning på finanslovens § 21.22.17.10. Driftstilskud til musikskoler. Fra 2016 overføres det samlede statslige tilskud til musikskoler som kulturel rammebevilling i kulturaftalen.

Uddybende om den statslige rammebevilling til musikskoler

I henhold til tillægsaftale af 25. juni 2015 om den kulturelle rammebevilling, har musikskolerne i Herning, Holstebro, Struer, Ringkøbing-Skjern, Ikast-Brande og Lemvig kommuner i 2015 fået udbetalt hovedparten af det statslige tilskud til musikskoler direkte fra den almindelige ordning for musikskoler på finanslovens § 21.22.17.10. Driftstilskud til musikskoler, og i henhold til de vilkår, der er oplyst i Kulturstyrelsens tilsagnsbreve til musikskolerne. I årene 2015-18 ydes et supplerende statsligt tilskud. Tilskuddet udgør 0,8 mio. kr. i 2015 og udfases over den 4-årige aftaleperiode med 25 % pr. år.

Alle musikskoler i kulturregionen indgår i kulturaftalen fra 2016, men kun de ovenfor nævnte har andel i det supplerende statslige tilskud.

2. Tidligere amtslige kommunalfuldmagtstilskud

I aftaleperioden overføres tilskud til kulturregionen til følgende tilskudsmodtagere:

Institution/tilskud i kr.	2015	2016	2017	2018
Swinging Europe, Herning	680.237	674.150	660.454	646.758
Den Jyske Sangskole, Herning	414.057	410.352	402.015	393.679
Nr. Vosborg, Holstebro	3.560.890	3.529.025	3.457.329	3.385.634
Kultursamarbejdet i Midt- og Vestjylland, Holstebro	1.465.767	1.452.650	1.423.138	1.393.626
Orkester Midt Vest (tidl. Ringkøbing Amts Amatørsymfoniorkester (RASO)), Holstebro	889.632	881.671	863.759	845.847
I alt	7.010.583	6.947.848	6.806.695	6.665.544

Bevillingen i 2015 er opgjort i 2015-pris- og lønniveau. Bevillingen i 2016-18 er opgjort i 2016-pris- og lønniveau.

Kulturregionen overtager i aftaleperioden ansvaret for de tidligere amtslige kommunalfuldmagtstilskud. Forudsætningerne for bevillingen er som angivet på finanslovens hovedkonto 21.11.35. Kultur i kommuner. Dette indebærer, at de lokale parter i kulturaftalen kan håndtere tilskuddene i overensstemmelse med principperne for den kulturelle rammebevilling på finanslovens hovedkonto 21.11.32. Kulturel rammebevilling med mulighed for omprioritering og inden for de rammer, der er aftalt i kulturaftalen.

Bevillingen har følgende størrelse i 2016 pris- og lønniveau (2015 er oplyst i 2015-pris- og lønniveau):

2015:	kr. 7.010.583
2016:	kr. 6.947.848
2017:	kr. 6.806.695
2018:	kr. 6.665.544

De årlige bevillinger vil blive opregnet med det af Finansministeriet fastsatte indeks til brug for regulering af tilskudsbevillinger. Bevillingen udbetales kvartalsvis.

Hvis der med virkning for aftaleperioden sker ændringer i lovgivning, som indebærer en ændring af tilskuddet, vil rammebevillingen vedr. kommunalfuldmagtstilskud blive reguleret tilsvarende. De tidligere amtslige kommunalfuldmagtsmidler er omfattet af samme bestemmelser, som gælder for den kulturelle rammebevilling (se afsnit 1.1).

I de tilfælde, hvor der i forbindelse med de årlige forhandlinger om rammerne for finansloven gennemføres generelle besparelser i kulturbudgettet, vil der ske en tilsvarende reduktion af den kulturelle rammebevilling. Reduktionen vil ske med de procentsatser, der gælder for kulturbudgettets øvrige tilskudsbevillinger.

Kulturregionen viderefører som udgangspunkt bevillingen til de hidtidige tilskudsmodtagere. En omprioritering af de amtslige kommunalfuldmagtsmidler vil som udgangspunkt kun omfatte midler, der er blevet frie som følge af aktivitetens eller institutionens ophør inden for den 4-årige aftaleperiode.

3. Statslige bevillinger fra Puljen til kultur i hele landet

Staten kan yde tilskud til særlige indsatsområder som led i en kulturaftale fra Puljen til kultur i hele landet, som er en del af de kulturelle udlodningsmidler.

Tilskuddene fra udlodningsaktstykket udbetales kvartalsvis. Tilskuddene ydes som faste kronebeløb, der ikke er omfattet af prisreguleringer eller besparelser i aftaleperioden. Der kan ske overførsel af bevillinger fra et år til det næste inden for aftaleperioden. Staten kan kræve ikke-anvendte tilskud tilbagebetalt ved aftalens udløb.

Tildelingen af udlodningsmidler forudsætter Finansudvalgets tilslutning i de enkelte år. Fordeling af udlodningsmidler og kulturregionens egenfinansiering til konkrete indsatsområder fremgår af oversigten nedenfor.

Årlig statslig bevilling til indsatsområder 2015- 2018

Indsatsområde /mio. kr.	2015	2016	2017	2018
Kulturlaboratoriet	824.000	858.000	763.000	763.000
Mødet mellem mennesket, kunsten og kulturen	313.000	329.000	449.000	449.000
Talentudvikling og breddeinitiativ	400.000	390.000	481.000	481.000
Skabende kunst og kultur	363.000	423.000	607.000	607.000
I alt	1.900.000	2.000.000	2.300.000	2.300.000

Kulturregionens egenfinansiering 2015 – 2018

Indsatsområde /mio. kr.	2015	2016	2017	2018
Kulturlaboratoriet	824.000	858.000	763.000	763.000
Mødet mellem mennesket, kunsten og kulturen	313.000	329.000	449.000	449.000
Talentudvikling og breddeinitiativ	400.000	390.000	481.000	481.000
Skabende kunst og kultur	363.000	423.000	607.000	607.000
I alt	1.900.000	2.000.000	2.300.000	2.300.000

Bilag 2

Vilkår for genforhandling, justering og opsigelse af kulturaftalen

Kulturaftalen mellem kulturministeren og Kulturregion Midt- og Vestjylland har virkning for perioden 1. januar 2015 – 31. december 2018.

Genforhandling eller justering af aftalen kan finde sted ved væsentlige ændringer af det grundlag, hvorpå aftalen er indgået, og i øvrigt når parterne er enige herom.

Ved væsentlige ændringer af grundlaget forstås f.eks. ændringer i lovgivning, som har virkning for de bevillinger, der indgår i rammebevillingen, og ændringer i den regionale egenfinansiering, som indebærer, at rammebevillingen skal reguleres. Kan der ikke opnås enighed mellem parterne om justering af aftalen, kan de vælge at lade den eksisterende aftale fortsætte uændret. Hvis der heller ikke kan opnås enighed om en uændret fortsættelse af den eksisterende aftale, bortfalder aftalen for den resterende del af aftaleperioden.

Hvis en kommune/region, der indgår i aftalen, ønsker at trække sig ud, eller hvis en ny ønsker at tilslutte sig, kan der forhandles om en opsigelse af aftalen eller en ændring af sammensætningen af parterne bag aftalen.

Bilag 3

Uddybende beskrivelse af indsatsområderne

Indledende bemærkning

Indsatsområderne i kulturaftalen er i praksis meget tæt forbundne og væver sig ind i hinanden, hvilket afspejles i projekterne i meget høj grad. Baggrunden skyldes især to forhold, som er at vi i denne kulturaftale fokuserer laboratorievirksomhed som arbejdsform¹, og at vi i denne aftale ønsker i høj grad at aktivere og styrke Kultursamarbejdet i Midt- og Vestjylland².

Igenem Kulturlaboratoriet, der udgør en både overliggende og samlende enhed for alle projekter m.m. et det et overordnet formål at udvikle kulturaftalens koncept fra at handle om gennemførelse af projekter til at være en platform for strategisk kunstnerisk og kulturel udvikling.

Der henvises i øvrigt til aftalens Bilag 4 Projektbeskrivelser.

Indsatsområde: Kulturlaboratoriet		
1.	Indsatsområdets indhold	Platform som får kulturaftalen til at hænge sammen. Strategisk, organisatorisk og praktisk arbejdende enhed. Koordinerer, undersøger, analyserer og understøtter aktiviteterne i kulturaftalen. Sikrer vidensopsamling, evaluering, dokumentation og formidling m.v.
2.	Indsatsområdets formål	Sikre sammenhæng, metodeudvikling, erfaringsopsamling, formidling til interessenter
3.	Hvilke samarbejdsparter indgår i indsatsområdet?	Alle projekter i kulturaftalen, alle medlemmer af Kultursamarbejdet i Midt- og Vestjylland, partnere i Århus2017, lokale, regionale, nationale og internationale relationer og interessenter som partnere i dele af laboratorieaktiviteterne og/eller på strategisk niveau.
4.	Hvilke effekter vil efterfølgende kunne konstateres eller sandsynliggøres? Og hvordan?	Større og forbedret sammenhæng mellem kulturaftalens projekter. Systematisk og forbedret vidensopsamling og formidling til andre af opnåede resultater og ny viden. Kulturaftalen og konceptet herfor kvalitetssikres og udvikles fra at være projekter for projekternes egen skyld og formål til at blive en egentlig strategisk udviklingsplatform, hvorfra udvikling vil ske målrettet og med bevidst kvalitet i fokus.

¹ Det er en metode - først udviklet af Odin Teatret i Holstebro - der har været anvendt i kulturregionen i mange år med gode erfaringer

² Det er et unikt netværk mellem kulturregionens kommuner og ca. 70 kulturinstitutioner og –steder i kulturregionen, og som ledes af en bestyrelse bestående af de syv kulturudvalgsformænd samt 6 institutionsrepræsentanter. Netværket varetager udviklingsopgaver indenfor strategisk udvikling, fælles markedsføring, kompetenceudvikling og afvikling af store fælles events.

5.	Kortfattet budget og finansieringsplan	Samlet budget i 4 år 6.200.000 kr. Finansieres af midler fra KUM, fælleskommunal pulje, Kultursamarbejdet i Midt- og Vestjylland, Århus2017-puljer, fonde m.v. samt projektdeltageres egne midler
----	---	--

Uddybning af punkterne i skabelonen:

Ad 1. Indsatsområdets indhold:

Arbejdet er et laboratorium, dvs. at fokus er på at undersøge, analysere, dokumentere og formidle med henblik på at opnå ny forståelse, indsigt og viden om og til nye metodiske modeller, værktøjer, arbejdsgange og kommunikationsveje.

Kulturlaboratoriet er et projekt i sig selv og hovedopgaven er at understøtte og medudvikle kulturaftalens projekter samt at arbejde med organisatoriske og strategisk udvikling. Men laboratoriet vil også kunne igangsætte og lede egne projekter i form af pilotforløb m.v. Endelig arbejdes med planlægning og gennemførelse samt dokumentation og evaluering af kulturregionens kommende store satsning – Kulturfestival Off Road – som afvikles i 2017.

Målgrupperne er primært projekterne i kulturaftalen og derudover medlemmer af Kultursamarbejdet i Midt- og Vestjylland, men derudover borgerne i kulturregionen.

Ad 2. Indsatsområdets formål:

Den primære tanke med kulturlaboratoriet er at styrke arbejdet i kulturaftalen og at styrke og udvikle Kultursamarbejdet i Midt- og Vestjylland. Vi kan konstatere at det er meget svært at få evaluering, erfaringsopsamling og videndeling til at fungere med tilstrækkelig kvalitet og at udbredelsen kan forbedres væsentligt. Dette skal Kulturlaboratoriet ændre. Med kulturlaboratoriet vil også konceptet for kulturaftalen kvalitetssikres og udvikles fra at arbejde alene med projekter til at være en strategisk udviklingsplatform.

Formålet er at skabe udvikling ved både at styrke udøvere og inddrage brugere/publikum og målgrupper på nye måder.

Ad 3. Hvilke samarbejdsparter indgår i indsatsområdet?

Alle projekter i kulturaftalen, alle medlemmer af Kultursamarbejdet i Midt- og Vestjylland, partnere i Århus2017, lokale, regionale, nationale og internationale relationer og interessenter som partnere i dele af laboratorieaktiviteterne og/eller på strategisk niveau. Der er endnu ikke fastlagt aftaler med potentielle samarbejdspartnere, da Kulturlaboratoriet endnu ikke eksisterer, hvorfor der for nærmere uddybning henvises til bilag 4 Projektbeskrivelser).

Ad 4. Hvilke effekter vil efterfølgende kunne konstateres eller sandsynliggøres? Og hvordan?

Kulturlaboratoriet skal kvalitetsudvikle sammenhæng mellem kulturaftalens projekter. Det sker bl. a. ved at sikre at alle projekter gennemfører god evaluering og at der sikres videndeling herom. – Resultatet kan måles ved sammenligning med projekter i tidligere kulturaftaler, ved at der udsendes materialer i skriftlig eller æterbåret form(er) på digitale medier, gennem afholdelse af workshops o. lign. samt en afsluttende conference.

Desuden arbejdes praktisk med projekter, primært gennem kulturfestival Off Road i 2017. det er et mål, at der i åbningen af festivalen deltager 15.000 personer.

Kulturaftalen og konceptet herfor kvalitetssikres og udvikles fra at være projekter for projekternes egen skyld og formål til at blive en egentlig strategisk udviklingsplatform. Det måles ved sammenligning til tidligere kulturaftaler samt andre kulturregioner.

Ad 5. Kortfattet budget og finansieringsplan:

Samlet budget i aftaleperioden (4 år)	6.200.000 kr.
Tilskud fra KUM	3.208.000 kr.
Tilskud fælleskommunale midler	880.000 kr.
Lokale midler herudover	2.112.000 kr.

De lokale midler finansieres af midler fra Kultursamarbejdet i Midt- og Vestjylland, Århus2017-puljer, fonde m.v. samt projektdeltageres egne midler

Indsatsområde: Mødet mellem mennesket, kunsten og kulturen		
1.	Indsatsområdets indhold	2 projekter og understøttes af Kulturlaboratoriet
2.	Indsatsområdets formål	At nyudvikle koncepter for kunst og kulturarrangementer / aktiviteter med fokus på publikums ejerskab til arrangementer og aktiviteter Der fokuseres på at øge publikums antal, med særligt henblik på at øge kvaliteten i publikums oplevelse i aktiviteter m.v.
3.	Hvilke samarbejdsparter indgår i indsatsområdet?	Der arbejdes i alle kulturregionens kommuner. Involverede institutioner er museer, teatret, kulturarvsinstitutioner, bibliotekerne, turismeområdet, foreninger indenfor natur og motion, folkeskoler m. fl. Endvidere danske uddannelsesinstitutioner - lærerseminarium, Frontløberne m.fl. Desuden internationale forskningsrelationer
4.	Hvilke effekter vil efterfølgende kunne konstateres eller sandsynliggøres? Og hvordan?	Bedre og lettere adgang til kulturarven med anvendelse af mindre resurseforbrug i institutionen Flere unge deltager mere i demokratiske og kulturelle processer. Kulturinstitutioner sættes bedre i stand til at kvalificere tilbud og til at inddrage unge i aktiviteter m.v.
5.	Kortfattet budget og finansieringsplan	Samlet budget i 4 år 3.121.000 kr. Finansieres af midler fra KUM, fælleskommunal pulje, kommuner, Århus2017-puljer, fonde m.v. samt projektdeltageres egne midler

Uddybning af punkterne i skabelonen

Ad 1. Indsatsområdets indhold:

Følgende projekter indgår i indsatsområdet:

- Jernkysten – havets helte
- InVITation Lab (demokrati og unge)

Desuden indgår Kulturlaboratoriet praktisk og organisatorisk, men ikke økonomisk. Projekterne handler om at kvalificere børn og unge dels til at forstå menneskers vilkår under vanskelige forhold (eksemplificeret ved Vesterhavet og strandinger³), hvilket sker fra 3 vinkler – nyudviklet undervisningsmateriale, en udstilling og nyudviklet digital formidling m.m. samt at involvere og styrke unges lyst og evne til at involvere sig i demokratiske processer og i samfundsdebatten, eksemplificeret ved kunst- og kulturværksteder, der i scene-sættes og organiseres af unge med back up m.v. fra professionelle kulturinstitutioner. Primære målgrupper er skoleelever (grundskoler og ungdomsuddannelser). Sekundære målgrupper er undervisere, borgere i bred forstand, kulturinstitutioner i kulturregionen og i region Midt.

Ad 2. Indsatsområdets formål:

Indsatsområdet skal arbejde med kvalitetskrav og styrke bevidsthed om kunstens og kulturens værdi og særlige potentialer, ikke blot i sig selv, men også på tilgrænsende områder og som understøttelse og styrkelse af udvikling og demokrati i samfundet som helhed. Vanetænkning udfordres, og der fokuseres på produktion, inddragelse, afvikling og formidling. Vi vil udforske publikums oplevelse i kunst- og kulturtilbud med henblik på at oplevelsen får en højere kvalitet. Dette skal bl. a. ske gennem øget inddragelse, aktivering og ejerskab til kunsten og kulturen.

Ad 3. Hvilke samarbejdspartner indgår i indsatsområdet?

Indsatsområdet vil inddrage alle kulturregionens kommuner. De primære samarbejdspartnere findes i kulturregionen og er folkeskoler, ungdomsuddannelser lokalt. Desuden kulturinstitutioner, for eks. alle folkebiblioteker, kulturhistoriske museer, egnsteatret Teatret Om, Swinging Europe, Bovbjerg Fyr, Fiskeriets Hus m. fl.

Der samarbejdes endvidere med lærerseminariet i Nr. Nissum, Frontløberne, Kaospiloterne og andre med henblik på metode- og strategisk udvikling af projekterne, og der inddrages faglige foreninger som for eks. faggruppen for historielærere o. lign.

Endelig inddrages internationale forskningsrelationer med henblik på at sikre denne dimension og på formidling af resultater.

Ad 4. Hvilke effekter vil efterfølgende kunne konstateres eller sandsynliggøres? Og hvordan?

Der gennemføres i aftaleperioden 7 InVITation Labs i 7 kommuner af hver en måneds varighed samt en afsluttende og fælles InVITation Lab festival. Erfaringerne samles i en metodebank, som formidles til interessenter.

Effekt vil bl.a. være at kulturinstitutioner får adgang til og anvender metodebanken, hvil-

---

³ Vesterhavet var tidligere en af verdens farligste at besejle overhovedet

ken kan måles ved en rundspørge til områdets kulturinstitutioner og interessenter. Desuden måles om der sker øget deltagelse af unge i demokratiske processer ved bibliotekernes aktiviteter for og med unge samt om institutionernes samarbejde og indsats på området øges.

I kulturarvsprojektet er der tre konkrete emner, som skal realiseres: udvidelse af app og hjemmeside med lydmodul, udvikling af undervisningsmateriale samt etablering af en udstilling – Det kan måles, om dette gennemføres.

Effekten af de tre elementer måles gennem undersøgelse direkte kontakt til brugere, evaluering ved brugere og undervisere samt ved tilfredshedsundersøgelse af udstillingen og dens formidling.

Ad 5. Kortfattet budget og finansieringsplan:

Samlet budget i aftaleperioden (4 år)	3.121.000 kr.
Tilskud fra KUM	1.540.000 kr.
Tilskud fælleskommunale midler	436.000 kr.
Lokale midler herudover	1.145.000 kr.

De lokale midler finansieres af midler fra kommuner, Århus2017-puljer, fonde m.v. samt projektdeltageres egne midler.

Indsatsområde: Talentudvikling og Breddekultur		
1.	Indsatsområdets indhold	2 projekter og understøttet af Kulturlaboratoriet
2.	Indsatsområdets formål	Overordnet at professionel kunst og kultur udgør en vedkommende og livslang forskel for børn, unge og frivillige i kulturregionen og skal være dannende for fremtidige brugere af kunst og kultur.
3.	Hvilke samarbejdsparter indgår i indsatsområdet?	Museer og egnsteatre, skoler for kunstneriske fag, grundskoler, daginstitutioner, foreninger og skoletjenester
4.	Hvilke effekter vil efterfølgende kunne konstateres eller sandsynliggøres? Og hvordan?	At der opnås kropslig erfaring med kunstneriske discipliner med henblik på at opøve interesse for og evne i at udfolde egne potentialer. At en opbygget værktøjskasse formidles og anvendes bredt i daginstitutioner og kulturinstitutioner At kvalificere og udbygge museumsundervisning til børn og unge
5.	Kortfattet budget og finansieringsplan	Samlet budget i 4 år 3.503.000 kr. Finansieres af midler fra KUM, fælleskommunal pulje, kommuner, puljer, fonde m.v. samt projektholderes og -deltageres egne midler

Uddybning af punkterne i skabelonen

Ad 1. Indsatsområdets indhold:

Følgende projekter indgår i indsatsområdet:

- Frivillighedsakademiet ver. 2 – kulturarv til skolerne
- Kulturspirerne – sang, musik, dans og billedkunst integreret i førskolebørns hverdag

Desuden indgår Kulturlaboratoriet praktisk og organisatorisk, men ikke økonomisk.

Frivillige i kulturinstitutioner (museer) tilbydes seminarer, workshops og kursusforløb med konkret oplæring, som sætter kursisterne i stand til at medvirke i og varetage undervisning af skolebørn og elever i ungdomsuddannelserne indenfor relevante kulturhistoriske discipliner, som relaterer til Den Åbne Skole samt mål for undervisningen i folkeskolen. Blandt konkrete emner kan nævnes udeskole, historiske værksteder, levendegørelse, erindringsværksteder og guidning. Et eksempel på et konkret læringsforløb kan nævnes 'Kend din egn' som udvikles i samarbejde med Spjald Skole og som faciliteres og dokumenteres af Frivillighedsakademiet.

Et nyt initiativ bliver endvidere 'Hardsyssels Historiske Helte' der skal engagere 2-3 frivillige ledere og 10-20 børn i hver kommune i en ny kulturarvs-aktivitets-forening.

Ligeledes gennemføres langvarige målrettede forløb for børn i daginstitutioner, primært børnehaver, inden de kunstneriske discipliner sang, musik, drama, dans og billedkunst, med henblik på at børnene oplever den kunstneriske proces og udfoldelse fysisk og kropsligt.

Institutionerne kan deltage i 1 eller 2-årige forløb. Som eksempel på et forløb kan skitseres:

1. møder med institutionens personale og ledelse med henblik på forventningsafstemning, konkretisering, rammesætning for aldersgrupperne m.v.
2. teams af ansatte og kunstnere nedsættes og forbereder, deltager i workshops m. v.
3. indtil 10 undervisningsgange i institutionen med indledende og efterfølgende møder, opsamling m.v. samt besøg i kulturinstitutioner lokalt
4. fremvisning af resultater samt professionel opfølgning, dokumentation, evaluering m.v.

De primære målgrupper er frivillige i støtteforeninger m.v. til kulturinstitutioner, primært museer samt børn i dagpasningen, primært børnehaver.

Sekundære målgrupper er kulturinstitutioner, ansatte i daginstitutioner, forældre samt uddannelsesinstitutioner, for eks. pædagogseminarier samt forskningsenheder (primært Nordisk Centrum for Kulturarvspædagogik, Sverige), skoletjenester og disses netværk m.fl.

Ad 2. Indsatsområdets formål:

Kulturregionen er velkendt for sit arbejde gennem mange år med talentudvikling af børn og især unge, hvilket bl. a. sker gennem musikskolernes virke, Den Jyske Sangskole, Dansk Talentakademi, Balletskolen i Holstebro, Swinging Europe og en række andre tiltag. Kulturregionen er også kendt for sit intensive og meget aktive arbejde med frivillige, og

frivillige og foreninger løfter og kvalificerer mange kulturelle opgaver ud over hele regionen.

Indsatsområdet skal videreudvikle dette ved, at den professionelle kultur tilbyder sig og gøres vedkommende for borgere i mange aldre og målgrupper. Det skal gøre en livslang forskel for børn og unge og for de mange frivillige, at de møder kunst og kultur og aktiveres i den, for vi tror, at fremtidige brugere af kunst og kultur vil blive både mere bevidste kulturbrugere og få større udbytte af den kunst og kultur, de vil møde.

Ad 3. Hvilke samarbejdsparter indgår i indsatsområdet?

Indsatsområdet vil arbejde i alle kommuner i kulturregionen.

Hovedsamarbejdspartnere er kulturhistoriske museer i kulturregionen, egnsteatret Operaen i Midten, Balletskolen i Holstebro, Herning Billedskole, folkeskoler, bl. a. Spjald Skole, daginstitutioner i alle kommunerne og også foreninger som for eks. Tryllestaven der arbejder med psykisk udviklingshæmmede, Ildsjæleakademiet i Skjern, museumsskoletjenester. Desuden samarbejdes med pædagogseminarierne i Ikast og Holstebro, som inddrages i forbindelse med udvikling og forankring af modeller og værktøjer, med museer og museumstjenester i andre regioner for eks. Museet for Varde By og omegn.

Forskningsmæssige relationer er bl. a. skabet til Sveriges Nordisk Center for Kulturarvspædagogik.

Til sammen skal de mange partnere bidrage til at udvikle værktøjer, modeller og nye metoder i arbejdet med at kvalificere både frivillige på museumsområdet og børn og unge på talentområdet og i potentielle fødekæder hertil.

Ad 4. Hvilke effekter vil efterfølgende kunne konstateres eller sandsynliggøres? Og hvordan?

De synlige resultater af arbejdet i indsatsområdet vil være forøgelse og kvalificering af skoletjenesteindsatsen i de kulturhistoriske museer. Dette måles ved at optælle og sammenligne aktiviteter i Frivillighedsakademiet med ver. 1. – Der skal opnås et højere antal aktiviteter (lektioner, workshops, kursusdage) og deltagerantallet skal være højere end 600 kursister.

Effekten af kompetenceudviklingen undersøges ved evaluering i involverede skoler og institutioner gennem interviews eller spørgeskemaer til lærere, formidlere og elever.

Effekten af Kulturspirerprojektet måles via den tilbagevendende og løbende opsamling og evaluering. Herved opnås, at projektet kan tilrettes undervejs, hvilket er en stor fordel, da de enkelte projektfølger er langvarige. Afslutningsvis evalueres værktøjskassen ved rundspørge eller spørgeskema, som videndeles gennem den afsluttende formidling.

Ad 5. Kortfattet budget og finansieringsplan:

Samlet budget i aftaleperioden (4 år)	3.503.000 kr.
Tilskud fra KUM	1.752.000 kr.
Tilskud fælleskommunale midler	496.000 kr.
Lokale midler herudover	1.255.000 kr.

Lokale midler finansieres af midler fra kommuner, puljer, fonde m.v. samt projektholderes og -deltageres egne midler

Indsatsområde: Skabende kunst og kultur		
1.	Indsatsområdets indhold	2 projekter og understøttes af Kulturlaboratoriet
2.	Indsatsområdets formål	At styrke og udvikle publikumsbegrebet fra tilskuer til at aktivere og involvere sig i kunstneriske og kulturelle processer med henblik på at opnå indsigt og viden som kan berige kunstoplevelsen og skærpe sanser og egen udfoldelsesevne.
3.	Hvilke samarbejdsparter indgår i indsatsområdet?	Kunstmuseer, teatre, øvrige kulturinstitutioner, skoler, gallerier, netværk indenfor natur og kultur, højskoler. Teatre nationalt, borgerforeninger, borgerdrevne grupper m. m. fl. Kunstnere, skuespillere og musikere fra Europa (Frankrig, Norge, Sverige, Italien m. fl.), Japan, Egypten, Indien m. fl.
4.	Hvilke effekter vil efterfølgende kunne konstateres eller sandsynliggøres? Og hvordan?	Kulturregionens identitet styrkes gennem kunstneriske nedslag og udtryk på utraditionelle og anderledes steder og især gennem inddragelse af den lokale befolkning både fysisk og socialt. Laboratorie-metoden udvikles og styrkes og gøres synlig som en velegnet metode til kulturel udvikling i afgrænsede områder (geografisk, socialt m.m.) eller i afgrænsede målgrupper.
5.	Kortfattet budget og finansieringsplan	Samlet budget i 4 år 6.088.950 kr. Finansieres af midler fra KUM, fælleskommunal pulje, kommuner, puljer, fonde m.v. samt projektholderes og -deltageres egne midler

Uddybning af punkterne i skabelonen:

Ad 1. Indsatsområdets indhold:

Følgende projekter indgår i indsatsområdet:

- Meetings – Midt and West Jutland
- Lokale Transformationer – kunst og kultur for og med forskellige grupper

Desuden indgår Kulturlaboratoriet praktisk og organisatorisk, men ikke økonomisk. Indsatsområdets projekter er store, komplekse og meget ambitiøse og under fortsat udvikling, og de indeholder hver for sig en række underprojekter.

Begge projekter arbejder med laboratorievirksomhed, hvilket vil sige at fokus er på undersøgelse, analyse, dokumentation, erfaringsopsamling og formidling af de produktioner, som udvikles af professionelle kunstnere i samspil og samvær med lokale grupper – det kan

være et lokalsamfund, en skole eller anden institution, en forening, en gruppe som kendetegnes ved en social fælleshed etc.

Produktionen præsenteres, men det vigtigste er processen og den undersøgelse, analyse og refleksion som sker, og som danner basis for den efterfølgende formidling og udvikling mod næste erfaringsniveau.

Indsatsområdet vil således i høj grad bestå i en lang række mindre projektenheder, som over længere tidsperioder arbejder intensivt i et defineret og afgrænset laboratorium – der består af professionelle kunstnere der arbejder tæt sammen med lokalgrupper med henblik på, at der skabes teaterproduktioner og kunst, som udstilles i uvante omgivelser – en lade, en grusgrav, et nedlagt hus m.v.

Ad 2. Indsatsområdets formål:

Indsatsområdets formål er at skabe større og bedre synlighed af og tilgængelighed til skabende platforme i kulturregionen og at styrke og udvikle publikumsbegrebet fra ikke alene at være tilskuer, men at kunne evne og beherske en meget mere aktiv og involverende rolle, hvis fundament er indsigt i og kendskab til konkrete kunstneriske og kulturelle processer og til de forskellige kunstarters særlige kendetegn og også udfordringer.

Desuden er det et hovedformål at udvikle metoder og værktøjer omkring arbejde med laboratorievirksomhed, da den har vist sig at være udbytterig i samspillet mellem professionelle kunstnere og lokalbefolkningsgrupper.

Hvad sker der med og i borgere, der deltager i sådanne processer? Og hvordan påvirker det dem? – dette ønsker vi at undersøge nærmere, men også at udfordre. Og hvad betyder det for den professionelle kunst at blive udfordret af nye betingelser, rammer og at skulle virke og fungere på nye præmisser i 'ukendt' land, hvor kunsten ikke nødvendigvis er en tydelig del af hverdagslivet? Det er ligeledes et kernespørgsmål for laboratorievirksomheden.

Ad 3. Hvilke samarbejdspartner indgår i indsatsområdet?

I indsatsområdets projekter deltager utallige kunstnere og borgergrupper, og de skal findes i alle kommunerne i kulturregionen.

Vigtigste professionelle partnere er konkrete kunstnere fra Danmark og Europa samt flere internationale lande (Japan, Egypten, Indien m. fl.). Hertil kommer en bred vifte af lokale, regionale og nationale professionelle samarbejdspartnere – som eksempler kan nævnes kunstmuseerne i kulturregionen – Museet for Religiøs Kunst, HEART, Holstebro kunstmuseum, MUSE®UM (Skive Kunstmuseum), Struer Museum – og kunststeder og gallerier – Art Space Skovsnogen, Kunstpakhuset Ikast, Vestjyllands Kunstpavillon, Galleri Fjaltring. Desuden egnsteatre, som ud over Odin Teatret i kulturregionen er Teatret Om, Team Teatret og Limfjordsteatret og Operaen i Midten; desuden inddrages teatret Det Olske Orkester, Kbh. Andre typer kulturinstitutioner indgår også, for eks. Dansk Talentakademi, Nørre Vosborg, Bovbjerg Fyr, Nissum Fjord Netværket, Vestjyllands Højskole i Velling, remisen Brande, skoler og uddannelsesinstitutioner.

Samarbejdspartnerne udgør en meget stor og bred mangfoldighed og forudsætningen for laboratoriarbejdet er samarbejdet med en meget lang række af lokale borger- og bruger-

grupper, for eks. borgerforeninger, lokale foreninger, netværk og ildsjæle. Der er på nuværende tidspunkt ikke truffet endelige aftaler og samarbejder, hvor de ikke kan beskrives nærmere.

Ad 4. Hvilke effekter vil efterfølgende kunne konstateres eller sandsynliggøres? Og hvordan?

En hovedeffekt af udviklingsarbejdet i indsatsområdet skal blive at kulturregionens identitet styrkes i et overordnet perspektiv. Det skal blive synligt ved at de kunstneriske nedslag og udtryk vækker debat, omtale og give merværdi til de lokale samfund, hvori de indgår. Dette måles gennem optælling af omtaler i dagspresse, på digitale medier m.v.

En anden hovedeffekt er at de lokale deltagere gennem inddragelsen og involveringen føler sig berigede og styrkede fysisk og især socialt, hvilket måles gennem den udførte dokumentation og evaluering, og som kan følges op af interviews, spørgeskemaer eller i anden form for direkte henvendelse til de involverede.

At laboratorie-metoden udvikles og styrkes og gøres synlig som en velegnet metode til kulturel udvikling i afgrænsede områder (geografisk, socialt m.m.) eller i afgrænsede målgrupper er helt afgørende for kulturaftalen som helhed og for den samlede evaluering af kulturaftalen. Der vil derfor være et stærkt fokus på at undersøge dette og at følge op i forhold til dette. Præcist hvordan dette skal ske, skal aftales i kulturaftalens første periode.

Ad 5. Kortfattet budget og finansieringsplan:

Samlet budget i aftaleperioden (4 år)	6.294.000 kr.
Tilskud fra KUM	2.000.000 kr.
Tilskud fælleskommunale midler	2.648.000 kr.
Lokale midler herudover	1.646.000 kr.

Lokale midler finansieres af midler fra kommuner, puljer, fonde m.v. samt projektholderes og -deltageres egne midler

Bilag 4

Projektbeskrivelser

Projektets navn	Kulturlaboratoriet – fra Projekt til Platform
Projektejer	Kultursamarbejdet i Midt- og Vestjylland og kulturregionen
Samarbejdspartnere	Alle kulturinstitutioner i kulturregionen samt øvrige aktører på den kulturelle scene
Deltagende kommuner	Alle syv kommuner i kulturregionen er med fra start til slut.
Projektets indhold	<p>Kulturlaboratoriet er en organisatorisk, strategisk og praktisk enhed og udgør den platform, der får kulturaftalen til at hænge sammen. Kulturlaboratoriet binder kulturaftalen sammen, her sættes strategiske overvejelser, aktiviteter, tiltag og pilotprojekter i gang. De understøttes, koordineres, studeres og evalueres med henblik på at skabe nye arbejdsrelationer, -metoder og/eller fundamentet herfor.</p> <p>Det er et hovedformål at give størst muligt udbytte for kulturlivet og borgerne i regionen. Der fokuseres på aktivering af brugbar viden og erfaring, og at projekterne i fællesskab får udviklet det kulturelle fundament i Midt- og Vestjylland under hensyntagen til nye måder, som brugere og borgere handler og agerer på.</p> <p>En overordnet målsætning for kulturaftalen er, at kulturinstitutionerne er rustede til at agere og udvikle sig i en ny kulturel og demokratisk omverden.</p> <p>Kulturlaboratoriet igangsætter, koordinerer, samler og udgør overordnet set den sekretariatsmæssige ledelse af kulturaftalens projekter og organisering af kulturaftalen, hvor opgaverne er både teoretiske, strategiske og praktiske.</p> <p>Der ansættes en projektleder til Kulturlaboratoriet, hvis ansvar er at udvikle, drive og drifte Kulturlaboratoriet og de beskrevne opgaver, herunder udvikling, planlægning og afvikling af festival, sikre sammenhæng og udvikling af kulturaftalens projekter og udvikling m.v. af Kultursamarbejdet.</p> <p>Kulturlaboratoriet refererer i det daglige til sekretariatet for kulturaftalen og overordnet set til den politiske styregruppe for kulturaftalen.</p>
Indsatsområder	<p>Kulturlaboratoriet – fra Projekt til Platform er den platform, som danner rammen om kulturaftalen og rummer derfor alle aftalens indsatsområder, men regnskabsteknisk holdes projektet som et selvstændigt indsatsområde, idet det betragtes som en overliggende for alle projekter.</p> <p>Aktiviteterne i Kulturlaboratoriet vil være understøttende og relaterende til alle indsatsområder, og det er en hovedopgave at sikre aktivering af viden indsatsområderne imellem.</p>
Forventede effekter	Kulturlaboratoriet er et frirum, som afprøver nye og anderledes måder at "gøre" kultur på – i lille skala de første to år og i større skala i år 3, mens år 4 bruges til at udbrede erfaringer og viden og at gøre det brugbart for andre i form af værkstøjskasser mv.

	<p>Al brugbar og relevant erfaring og læring fra aftalens projekter og platforme aktiveres og tilbydes kulturinstitutioner m. v.</p>
Tidsplan	<p>Projektet løber over alle fire aftaleår og har tre faser:</p> <p>År 1–2 (2015-2016): Organisering, igangsætning af pilotarrangementer, sparring med projekter, identifikation af fælles problemstillinger / undersøgelsesområder, indsamling af viden, iværksættelse af relevant uddannelse m.v. for kulturinstitutioner, undersøge markedsføring af kulturinstitutioner, planlægning og forberedelse af kulturfestival Off Road i 2017, forberede fase 2. Den kulturelle aktivitet for publikum og borgerne skal afprøve teori i praksis og afvikles af Kulturlaboratoriet og/eller samarbejdspartnere.</p> <p>År 3 (2017): Planlægning, afvikling og evaluering af en større satsning, hvor elementerne i kulturaf-talen er i spil. Planlægning og afvikling af kulturfestival Off Road i 2017 (relaterer til Aarhus 2017). Afsæt i høj grad lokal forankring og bruger/publikums styret/engagerende/drevet tilgang. Skal være nærværende og give mening for borgerne og udvide horisonten. Festivalen skal initiere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Publikums-/brugerengagement og drivkraft • Inddrage og på tværs af professionelle og amatører • Tværkunstnerisk og tværgeografisk • Nye måder at eje, markedsføre og igangsætte kunst og kultur • Aarhus 2017 relevant • Understøtte øvrige indsatsområder og aktivere viden, synliggøre berettigelse. <p>År 4 (2018): Evaluering, formidling, aktivering af læring – både af egen platform, men i høj grad af kulturaftalens øvrige projekter.</p>
Hvad kommer andre til gode	<p>Laboratoriets opgave er at samle tråde fra projekter og at sikre at opsamlet viden aktiveres for flest mulige. Desuden skal det administrere projekter ift. Kulturstyrelsen, herunder evalueringer mv.</p>
Er det relevant ift. Århus2017	<p>Ja, i meget høj grad. Kulturfestival Off Road i 2017 er udpeget som 1 af 12 fuldmånebe-givenheder, ligesom festivalen er aktivt med ansøgningen til EU og under 2017-temaet 'Festivaler'.</p>
Budget og finansiering	<p>År 1 og 2: 900.000 kr. pr. år = 1.800.000 kr. i alt År 3: 3.500.000 kr. År 4: 900.000 kr. Budget i alt 6.200.000 kr. Midlerne kommer fra Kultursamarbejdet i Midt- og Vestjylland, kommunale fællesmid-ler, Fonden Aarhus 2017, fonde mv. foruden Kulturministeriets projektmidler i kulturaftalen.</p>

Projektets navn	Jernkysten – havets helte
Projektejer	Lemvig Museum, Vestergade 44, 7620 Lemvig
Samarbejdspartnere	Primære samarbejdspartnere: Strandingsmuseum Sct. George. Ringkøbing-Skjern Museum. regionalt teater, faggruppen for historielærere i Lemvig Kommune, lokale folkeskoler og læreruddannelsen i Nr. Nissum. Sekundære samarbejdspartnere: Kystcenter Thyborøn, Bovbjerg Fyr, Fiskeriets Hus, Redningsstationerne i Thyborøn, Thorsminde og Hvide Sande. Lokale turistbureauer. Danmarks Cyklistforbund og Dansk Vandrelaug.
Deltagende kommuner	Lemvig, Holstebro, Ringkøbing-Skjern
Projektets indhold	<p>Projektets ide er at sætte fokus på de dramatiske fortællinger om skibsforlis og redningsaktioner, der knytter sig til den jyske vestkyst, at gøre historien levende og vedkommende for skolebørn, at bruge de fortællinger, som ligger i Jernkysten, til at tiltrække turister og tilbyde dem fordybelse. Det er en ambition at skabe nye kulturformidlingsformer gennem samtænkning af digitale og konkrete oplevelser, der medinddrager publikum.</p> <p>Projektet vil udbygge et eksisterende projekt (Jernkysten). Der udvikles et undervisningsmateriale i relation til emnet. Projektet kulminerer med et stort arrangement i 2018, som er 150-året for den russiske fregat Alexander Nevskijs forlis ved Harboøre (sep. 1868).</p> <p>Projektet er i tre dele: Del 1: Udbygger projektet Jernkysten med kysten i Holstebro og Ringkøbing-Skjern kommuner. Jernkystens app og hjemmeside udvides med visuelle strandingshistorier fra hele kyststrækningen præcis ud for det sted, hvor forliset skete / vraget ligger. Der udarbejdes lydmodul til app'en, lydfortællinger tager udgangspunkt i steder med relevans for strandingshistorien. Der udarbejdes specielt turistmateriale med cykelruter m.v. Alt oversættes til tysk og engelsk.</p> <p>Del 2: Der udarbejdes undervisningsmateriale til skolens mellemtrin om redningsvæsen. Materialet giver forudsætninger for at forstå vilkår for mennesker ved havet og strandinger. Inspirationen hentes fra børnenes lege og spilkultur til et motiverende koncept, hvor børnene selv er medskabende i historien. Undervisningsmaterialet udvikles i samarbejde med fagprofessionelle</p> <p>Del 3: 150 års jubilæet for den russiske orlogsfregat Alexander Nevskijs forlis ved Harboøre (25. september 1868).</p>
Indsatsområder	Mødet mellem mennesket, kulturen og kunsten
Forventede effekter	Projektet giver publikum adgang til kulturhistoriske bygninger og fortællinger ved hjælp af moderne teknologi på en medinddragende måde med minimalt resurseforbrug.

Tidsplan	<p>Del 1: 2015-primus 2016 Projektudvikling og indholdsproduktion til app m. v. samt teknisk produktion af app m. v.</p> <p>Del 2: 2016-2017 projektudvikling med samarbejdspartnere, produktion og test af digitalt undervisningsmateriale, lancering ved skolestart 2017</p> <p>Del 3: 2017-2018: Forberedelse og produktion, afvikling september 2018 med efterfølgende evaluering.</p>																																
Hvad kommer andre til gode	<p>Gen- og nytænkning med henblik på at give publikum adgang til flere kulturdestinationer, som der ikke er bemandingsmæssige ressourcer til at betjene.</p> <p>Det pædagogisk/kulturelle udviklingsarbejde og samarbejdet mellem museer, teatre, skoler og andre kultur- og turistinstitutioner vil åbne døre til ny viden og indsigt, som gennem laboratoriet transformeres til andre platforme i og uden for kulturregionen.</p>																																
Er det relevant ift. Århus2017	<p>Ja, i nogen grad. Er relevant i forhold til udvikling af kulturturisme-området. Projektet samarbejder med Nissum Fjord Netværket, som har modtaget tilskud fra 2017 til udvikling af kulturturisme.</p>																																
Budget og finansiering	<table border="0"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;">BUDGET</th> <th style="text-align: right;">Udgift</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Del I. Udvidelse og udbygning af app</td> <td style="text-align: right;">239.000</td> </tr> <tr> <td>Del 1. Produktion af lydfortællinger</td> <td style="text-align: right;">710.000</td> </tr> <tr> <td>Del 2. Fremstilling af digitalt undervisningsmateriale</td> <td style="text-align: right;">457.000</td> </tr> <tr> <td>Del 3. Alexander Nevskij udstilling, events m.m.</td> <td style="text-align: right;">70.000</td> </tr> <tr> <td>Projektudgifter, adm., kontorhold m.v.</td> <td style="text-align: right;">25.000</td> </tr> <tr> <td>Revision</td> <td style="text-align: right;">10.000</td> </tr> <tr> <td>Markedsføring</td> <td style="text-align: right;">30.000</td> </tr> <tr> <td>Udgifter I alt</td> <td style="text-align: right;">1.541.000</td> </tr> <tr> <td colspan="2"> </td> </tr> <tr> <th style="text-align: left;">FINANSIERINGSPLAN</th> <th style="text-align: right;">Indtægt</th> </tr> <tr> <td>Støtte Kulturministeriet v. kulturaftalen</td> <td style="text-align: right;">750.000</td> </tr> <tr> <td>Egenfinansiering, herunder kapitaliseret arbejdskraft</td> <td style="text-align: right;">418.000</td> </tr> <tr> <td>Støtte fælleskommunale midler</td> <td style="text-align: right;">213.000</td> </tr> <tr> <td>Kommunale midler (ansøges)</td> <td style="text-align: right;">160.000</td> </tr> <tr> <td>Indtægter i alt</td> <td style="text-align: right;">1.541.000</td> </tr> </tbody> </table>	BUDGET	Udgift	Del I. Udvidelse og udbygning af app	239.000	Del 1. Produktion af lydfortællinger	710.000	Del 2. Fremstilling af digitalt undervisningsmateriale	457.000	Del 3. Alexander Nevskij udstilling, events m.m.	70.000	Projektudgifter, adm., kontorhold m.v.	25.000	Revision	10.000	Markedsføring	30.000	Udgifter I alt	1.541.000	 		FINANSIERINGSPLAN	Indtægt	Støtte Kulturministeriet v. kulturaftalen	750.000	Egenfinansiering, herunder kapitaliseret arbejdskraft	418.000	Støtte fælleskommunale midler	213.000	Kommunale midler (ansøges)	160.000	Indtægter i alt	1.541.000
BUDGET	Udgift																																
Del I. Udvidelse og udbygning af app	239.000																																
Del 1. Produktion af lydfortællinger	710.000																																
Del 2. Fremstilling af digitalt undervisningsmateriale	457.000																																
Del 3. Alexander Nevskij udstilling, events m.m.	70.000																																
Projektudgifter, adm., kontorhold m.v.	25.000																																
Revision	10.000																																
Markedsføring	30.000																																
Udgifter I alt	1.541.000																																
FINANSIERINGSPLAN	Indtægt																																
Støtte Kulturministeriet v. kulturaftalen	750.000																																
Egenfinansiering, herunder kapitaliseret arbejdskraft	418.000																																
Støtte fælleskommunale midler	213.000																																
Kommunale midler (ansøges)	160.000																																
Indtægter i alt	1.541.000																																

Projektets navn	InVITation Lab
Projekter	Herning Bibliotekerne
Samarbejdspartnere	Alle biblioteker i kulturregionens kommuner, Swinging Europe, Herning Scenekunst Skole, uddannelsesinstitutioner og kulturinstitutioner i kulturregionen. Der er kontakt til engelsk/spansk forskningsteam v. prof. Rafael Rodriguez, som arbejder med unge og nye former for demokratisk deltagelse, bidrager med internationale kontakter og samarbejdspartnere. Frontløberne og Kaospiloterne om metode og facilitering af processer
Deltagende kommuner	Alle i kulturregionen (Ringkøbing-Skjern, Struer, Ikast-Brande, Herning, Skive, Holstebro, Lemvig)
Projektets indhold	<p>Kultur er et grundvilkår og medskaber et fælles fundament for vort demokrati. Med dette projekt vil vi bevidst- og synliggøre, hvordan kultur og kulturinstitutioner gør det, hvilke metoder, vi bruger og hvilke resultater det skaber. Hvordan kan kulturen og kulturinstitutionerne bruges aktivt til at fremme demokratisk deltagelse i bred forstand? Projektets kerne og formål er at undersøge kulturens kapacitet som fundament og drivkraft for demokratiet.</p> <p>Projektets vision er at gentænke og øge kulturinstitutionernes kapacitet som aktive spillere i at fastholde og styrke det levende, rodfæstede demokrati ved at give lokale unge kræfter et spillerum og mulighed for at skabe positive ændringer lokalt og potentielt regionalt. Projektets grundværdi er, at lokal forankring, unges ejerskab og fællesskab styrker og bærer samskabelse af positive forandringer.</p> <p>Målgruppen er unge 14 -25 år, fordi de er fremtidens bærere af demokratiet og fordi vi kan se af undersøgelser (Fx Valgretskommissionens betænkning "Demokrati for fremtiden", 2011), at unge i dag engagerer sig demokratisk anderledes end tidligere. Projektet bygger på de unges deltagelse og støtter samskabelse af deres idéer.</p> <p>Der oprettes midlertidig-permanente centre i de 7 kommuner. Det er et fysisk rum (container, telt, en indretning) som eksisterer i en måned i hver kommune og efterlader positive spor. Der eksperimenteres med kulturens udtryksformer for at invitere til engageret demokratisk deltagelse og stillingtagen – deraf navnet InVITation Lab. Projekter gentænker kulturens rolle i demokratiet og demokratiske udtryksformer.</p> <p>Konkret inviteres grupper af unge ind til at deltage i et InVITation Lab forløb. Om formiddagen skoleklasser, om eftermiddagen "frie" unge. Gruppen af unge skal samarbejde om at finde et problem/en udfordring/noget der kunne forbedres i deres by. Allerede her indlæres demokratiske elementer og udfordringer og gruppen hjælpes til at udtrykke holdninger via fx rollespil. Herefter skal gruppen planlægge, gennemføre og markedsføre en aktivitet, som forholder sig til den valgte udfordring. Aktiviteten formes som en kulturel manifestation.</p> <p>En fast gruppe professionelle rejser med InVITation Lab til alle kommuner, faciliterer processerne, akkumulerer erfaringer m.v. I hver kommune tilknyttes lokale</p>

	facilitatorer. Herning Bibliotekerne varetager overordnet projektledelse, erfaringsopsamling og metodeudvikling. Bibliotekerne i hver kommune koordinerer lokalt. Internationale erfaringer opsøges og udnyttes. Der afsluttes med en fælles ungdomsdemokratisk festival.	
Indsatsområder	Mødet mellem mennesket, kunsten og kulturen	
Forventede effekter	Projektet nyudvikler kunst og kulturaktiviteter med fokus på unges aktive involvering og ejerskab. InVITation Lab er et udviklingslaboratorium, der gennem co-creation engagerer unge til at deltage, skabe og handle. Effekterne vil for kulturinstitutionerne være nye velafprøvede metoder til ungeinddragelse samt en styrket evne ift. at kunne agere som dannelsesinstitution for fremtidige demokratiske borgere. Effekten for borgerne vil være at de møder og udvikler nye måder at engagere sig i samfundsdebat på.	
Tidsplan	<p>2015: Nedsættelse af projektorganisation, udvikling af koncept og i 2. halvår at gennemføre InVITation Lab i 2 kommuner.</p> <p>2016: Gennemføre InVITation Lab i 3 kommuner</p> <p>2017: I 1. halvår at gennemføre InVITation Lab 2 kommuner I 2. halvår gennemføres samlet og afsluttende InVITation Lab (festival), opsamling og bearbejdning af erfaring og metodikker i gang sættes</p> <p>2018: Opsamling/bearbejdning af erfaringer og metodikker afsluttes og formidles</p>	
Hvad kommer andre til gode?	<p>Alle udviklede metoder, erfaringer m.v. opsamles og bringes videre gennem hele projektet. Herved akkumuleres en metode 'bank', som ved afslutning af projektet formidles til interesserede kulturinstitutioner m.v.</p> <p>Der vil ske løbende videregivelse af erfaringer m.v. til det lokale kultur- og ungdomsmiljø. Endelig vil den ungdomsdemokratiske festival tiltrække bred opmærksomhed og deltagelse og en udstilling vil udbrede projektets resultater.</p>	
Er det relevant ift. Århus2017?	Ja, i meget høj grad. Projektet er en videreudvikling af projektet Demokratiets Søjler, hvori bibliotekerne er stærkt involveret. Den ungdomsdemokratiske festival sker i samarbejde med Århus 2017 projektet Demokratiets søjler og kan blive en del af den fælles regional kulturfestival Off Road (arrangeres af Kultursamarbejdet i Midt- og Vestjylland)	
Budget og finansiering		
	2015-2016 i kr.	2017-2018 i kr.
Samlet projektledelse	150.000	100.000
Lokal kommunal planlægning	250.000	100.000
Fysisk opbygning af InVITation Lab	50.000	50.000
Aktiviteter i InVITation Lab	500.000	280.000
Uforudsete udgifter og diverse	50.000	50.000
Udgifter i alt	1.000.000	580.000
Finansieringsplan		
KUM	500.000	290.000
Kommunerne i kulturregionen	250.000	200.000
Projektdeltagernes egenfinansiering	250.000	90.000
I alt	1.000.000	580.000

Projektets navn	Meetings – Mid & West Jutland
Projektejer	ET4U, ved Klavs Weiss (En Tangsøgade 4 Udstillingen), Lemvig
Samarbejdspartnere	<p>Hovesamarbejdspartnere: Museet for Religiøs Kunst Nørre Vosborg Nissumfjord Netværket Bovbjerg Fyr</p> <p>Danske herudover: Skovsnogen v. Kibæk, Kunstpakhuset i Ikast, Galleri Fjaltring, HEART (kunstmuseum i Herning), Vestjyllands Kunstpavillon, Vestjyllands Højskole, Struer Museum, RemisenBrande, Holstebro Kunstmuseum, Skive Kunstmuseum</p> <p>Internationale: La Pommerie Frankrig, La Chambre d' eau Frankrig, Zone Italien, Grizedale, GB, Instants Video, Frankrig, Video bio Wales, Susanne Christensen/Kenneth Varpe/Tove Kommedal, Norge, Artbus/Plattformen, Sverige/Finland, DARB, Townhouse, Art ella, Egypten, KHOY (Giggi Scaria, Murali Cheerth m.fl.) Indien, Takeshi Shinohara Japan</p>
Deltagende kommuner	Lemvig, Holstebro, Ringkøbing, Herning, Struer, Ikast-Brande Skive
Projektets indhold	<p>Kulturaftaleprojektet skal muliggøre en festival med video og performancekunst, hvor fokus for den kunstneriske produktion er EU-landdistrikternes muligheder og udfordringer. Manifestation og udvikling af områdets identitet gennem produktion og fremvisning af kunstværker skabt af kunstnere fra både EU og resten af verden. Videoer og performances skal vises på en festival på utraditionelle steder som lader, kirker, nedlagte huse, grusgrave etc. Nissumfjord skal være det geografiske fokus for festivalen, men fremvisningssteder findes i hele kulturregionen. En stor del af værkerne produceres til festivalen gennem kortere residencies.</p> <p>Festivalen udvikles i sammenhæng med et eller flere EU-programmer, hvor vi udveksler med kulturaktører og befolkninger fra andre landdistriktsområder i EU. Netværket er etableret og findes allerede.</p> <p>Festivalen tænkes og planlægges som en del af Århus 2017 ved de indlagte produktions residencies.</p>
Indsatsområder	<p>Mødet mellem mennesket, kunsten og kulturen Skabende kunst og kultur</p> <p>Regnskabsteknisk placeres projektet i indsatsområdet Skabende kunst og kultur</p>
Forventede effekter	Udvikler områdets identitet ved at inddrage lokalbefolkningen både socialt og fysisk. -Manifestation af områdets særegne ånd gennem kunst som kommer ud i verden.
Tidsplan	<p>1. år: Kontakttarbejde og rejsning af midler, aftaler, kuratering vedr.de internationale kunstnere, netværk m.v.</p> <p>2. år: Mindst 2 produktioner, opholds - arbejdsresidencies 2-8 ugers varighed og</p>

	kuratering. 3. år: Mindst 6 produktioner, opholds - arbejdsresidencies af 2-8 ugers varighed og kuratering. Talks/introer i program for Århus2017 4 år: Mindst 2 produktioner, opholds - arbejdsresidencies af 2-8 ugers varighed, kuratering og visninger.				
Hvad kommer andre til gode	Samarbejde og organisering på europæisk plan vil komme kulturinstitutioner til gode. Undersøge hvordan kulturregionen kan markedsføres på utraditionel vis til turister fra EU				
Er det relevant ift. Århus2017	Ja, i meget høj grad. Projektet har været og er i kontakt med Århus2017, og projektet opfylder alle krav til europæiske dimensioner og relationer, gentænk-temaet m.v.				
Budget og finansiering	Budget i kr.	2015	2016	2017	2018
	Projektledelse/adm./rejser etc.	485.000	485.000	485.000	485.000
	Produktion/residencies	0	178.700	652.200	178.700
	Symposium og visninger	0	480.000	20.000	540.000
	Total	485.000	1.143.700	1.157.200	1.203.700
	Udgifter i alt: 3.989.600 kr.				
	Finansiering i kr.	2015	2016	2017	2018
	Kulturministeriet (kulturaftale)	149.000	173.000	339.000	339.000
	Fælleskommunale midler (kulturaftale)	135.000	135.000	135.000	135.000
	Lemvig Kommune (ansøges)	50.000	150.000	100.000	100.000
	CKU (ansøges)	0	100.000	0	100.000
	Private fonde (ansøges)	50.000	200.000	100.000	200.000
	Aarhus 2017 (ansøgt)	100.000	100.000	210.000	0
	EU (ansøges)			750.000	239.600
	Total	484.000	888.000	1.424.000	1.193.600
	Udgifter totalt: 3.989.600 kr.				

Projektets navn	Frivillighedsakademiet Version 2.0 – kulturarv til skolerne
Projektleder	FrivillighedsAkademiet/Ringkøbing-Skjern Museum og Ringkøbing-Skjern Kommune
Samarbejdspartnere	De kulturhistoriske museer i kulturregionen samt Nordisk Centrum for Kulturarvspædagogik (Sverige), Spjald Skole og Dueslaget, Ildsjæleakademiet Skjern, Historisk Samfund for Ringkøbing Amt, Skoletjenestenetværk - nationalt netværk af skoletjenester, Museet for Varde By og omegn
Deltagende kommuner	Ringkøbing-Skjern Kommune Kurserne tilbydes regionalt til alle kulturinstitutioners frivillige
Projektets indhold	<p>Hovedformålet er at uddanne kompetente museumsfrivillige til at indgå i læringstilbud og levendegørelse af kulturarven til skoleelever og at sætte museerne bedre i stand til at udnytte de mange læringsrum og undervisningspotentialer i museerne. Projektet opfylder en vigtig funktion i folkeskolereformen, idet den åbne skole fordrer, at folkeskolerne i langt højere grad bruger kulturinstitutioner i undervisnings- og understøttende undervisningsforløb.</p> <p>Skolereformen fordrer en stor indsats fra kulturinstitutioner og frivillige i kulturarvssektoren. Målet er at skabe øget fokus på lokalt demokrati og identitet, og museerne kan og vil spille en vigtig rolle her.</p> <p>Udviklingsperspektivet i version 2.0 er, at frivillige kan indgå i konkrete læringsforløb i skoler. Mange frivillige kender ikke til arbejde med skoletjeneste, museer har årelang erfaring med dette – dette har et særligt fokus om projektet.</p> <p>Frivillighedsakademiet ver. 2.0 udvikler succes fra ver. 1 (600 kursister). Nu fokuseres på uddannelse af frivillige til skoletjenesteopgaver. En central opgave er også at overdrage erfaringer fra akademiets tidligere og fremtidige seminarer til andre aktører inden for kulturregionen og kan indgå i kompetanceløftende erfa-grupper og udbrede viden om at drive og udvikle et frivillighedsakademi.</p> <p>Projektet vil bestå af en række seminarer med undervisning, workshops og erfaringsudveksling. Der lægges vægt på folkeskolens fællesmål, udeskole-, kunst- og kulturarvspædagogik, formidlings- og læringstraditioner fx. historiske værksteder, levendegørelse, erindringsværksted, guidning m.v. Der er fokus på at facilitere samarbejdsprojekter mellem frivillige, lærere og elever, og Spjald Skole er samarbejdspartner i udviklingsdelen her.</p> <p>Via tæt samarbejde med Nordisk Centrum for Kulturarvspædagogik (NCK) i Østersund, Sverige (specialist i forskning og formidling af pædagogik i kulturinstitutioner) opnås adgang til internationale relationer, og som desuden udvides gennem kontakter i England med særligt fokus på frivillige i skoleformidling.</p>
Indsatsområder	Talentudvikling og breddeinitiativ
Forventede effekter	<p>Forventede effekter er, at kulturinstitutioner får flere menneskelige resurser til tilbud om kulturarvsformidling til skoler, hvilket betyder mere og bedre lærings-tilbud til skolerne og dermed flere elever på læringsforløb på kulturinstitutionerne.</p> <p>Projektet vil medvirke til at endnu flere børn og unge møder en kvalificeret og motiverende kulturformidling.</p> <p>Udviklede metoder skal kunne genanvendes inden for andre kulturfelter.</p>

Tidsplan	Projektet varer i hele aftaleperioden. Gennem hele perioden afholdes konferencer o. lign. om akademiets arbejds- metode for at udbedre erfaringer til andre interesserede aktører i kulturregionen.				
Hvad kommer andre til gode	Erfaringer fra uddannelse af frivillige til deltagelse i læringsforløb til skoler kan via Kulturlaboratoriet udbredes til andre kulturinstitutioner såvel som til andre aktører inden for fritidslivet. Det kan for eks. være planlægning, organisering, markedsføring, motivering og undervisning af frivillige til skoleformidling samt samarbejdsmodeller mellem skoler og kulturinstitutioner.				
Er det relevant for Århus 2017	Nej - evt. i form af videndeling omkring metoder og gentænk-temaet, men projektet har ingen internationale / europæiske perspektiver.				
Budget og finansiering	Budget i kr.	2015	2016	2017	2018
	Løn leder af akademi (½ tid)	275.000	275.000	275.000	275.000
	Uddannelsesudgifter	125.000	125.000	125.000	125.000
	Formidling af erfaringer, konferencer m.v.	25.000	25.000	25.000	25.000
	I alt	425.000	425.000	425.000	425.000
	Finansieringsplan				
	KUM	200.000	182.000	234.000	234.000
	Fælleskommunale midler	60.000	60.000	60.000	60.000
	Ringkøbing-Skjern Kommune, fonde, egenfinansiering m.v.	165.000	183.000	131.000	131.000
	I alt	425.000	425.000	425.000	425.000
	Budget i alt 1.700.000 kr.				

Projektets navn	KulturSpirene - sang, musik, drama, dans og billedkunst integreret i førskolebørns hverdag
Projektejer	Den Jyske Sangskole, Herning
Samarbejdspartnere	Ikast-Brande Musikskole, Det Kgl. Teaters Balletskole i Holstebro, Herning Billedskole, Operaen i Midten, Tryllestaven Tarm (teater for psykisk udviklingshæmmede) Pædagogseminarier i Ikast og Holstebro inddrages i udvikling og forankring af modellen.
Deltagende kommuner	Alle syv kommuner bag kulturaftalen er med fra projektets start med mindst én daginstitution (børnehave). I projektets anden fase deltager et større antal daginstitutioner.
Projektets indhold	<p>Projektet vil eksperimentere med modeller for, hvordan man i daginstitutioner kan integrere kunstnerisk udfoldelse af høj kvalitet i børnenes dagligdag. Projektet undersøger, hvordan en række forskellige kulturinstitutioner i fællesskab kan udvikle modeller for kunstnerisk arbejde med børn i daginstitutioner, som sikrer en rød tråd på tværs af forskellige kunstarter.</p> <p>Projektet lægger vægt på faglighed, anvendelighed og udvikling af en værktøjskasse tilpasset daginstitutionernes og pædagogernes praksis. Varig forandring og forankring sikres ved, at daginstitutionerne og deres pædagoger klædes på til selv at stå for at udføre aktiviteter inden for de forskellige kunstneriske felter. Projektet vil undersøge, hvordan forældre/familie kan inddrages og støtte op om aktiviteter. Målet er at pirre børns nysgerrighed efter kulturoplevelser og lyst til selv at blive udøvere ved at fremme deres kreativitet og bevidsthed om kunst og kultur. Samtidig styrkes børns evne til at udtrykke sig med stemme, krop, instrumenter og billeder. Børnene opnår basiskundskaber inden for forskellige kunstneriske felter og oplever, hvordan kunstarterne spiller sammen. Projektet vil være med til at belyse, hvilken betydning det tidlige møde med kunsten har for børns udvikling og hvilke modeller og metoder, der virker.</p> <p>Den primære målgruppe er førskolebørn i alderen 2,9 til 5,3 år. Projektet ønsker at møde daginstitutionernes efterspørgsel og ønske om samarbejde med kulturinstitutioner.</p>
Indsatsområder	Mødet mellem mennesket, kunsten og kulturen Talentudvikling og breddeinitiativ Regnskabsteknisk placeres projektet i indsatsområdet Talentudvikling og breddeinitiativ
Forventede effekter	Projektet skal fungere som et møde, der åbner børn op for en længere og dybere relation med en lang række kunstneriske felter. Børnene involveres aktivt i udfoldelsen af kunstarterne, så børnene opnår kropslig erfaring med materialer, instrumenter, krop og stemme. Projektet forudsætter en høj grad af ejerskab fra institutionens og forældrenes side, og pædagogerne får stor indflydelse på aktiviteterens form og indhold.

	<p>Børnenes møde med kunsten og kulturen skal have høj faglig kvalitet, som kan sætte sig varige spor i børnene. Hermed forberedes børnene til at være bevidste kulturbrugere og -udøvere. Målet med projektet er at eksperimentere med formidlingsformer, og at der skabes en værktøjskasse til brug for pædagoger og andre, der arbejder med førskolebørn. Værktøjsskassens formål er at nå alle børn med en bred, men samtidig dyb faglig, introduktion til kunstens verden.</p>		
Tidsplan	<p>2015-2016: overordnede rammer og modeller for samarbejdet og projektet, udvikling af modeller for evaluering og effektmåling, udvikling af form og indhold. Første udrulning og udviklingsfase (mål: gennemsnitligt 7 dagsinstitutioner pr. år i 7 kommuner, der vælges 1 eller 2-årige forløb)</p> <p>2016-2018: Anden udrulning og værktøjskasse. Fokus nu på videndeling og udvikling af konkret værktøjskasse og en åben portal, løbende dokumentation og evaluering, I 2017 præsenteres projektet via videoer i forbindelse med Kultursamarbejds festival Off Road.</p>		
Hvad kommer andre til gode	<p>Dialog og samarbejde mellem seks forskellige kulturinstitutioner på tværs af kunstarter vil bidrage til at udvikle og fremtidssikre kulturinstitutionerne.</p> <p>I forhold til Kulturlaboratoriet undersøges, om projektets modeller for kunstnerisk arbejde i daginstitutioner på tværs af kunstarter kan overføres til helt andre målgrupper</p>		
Er det relevant for Århus2017	<p>Nej. Evt. kan udviklede metoder formidles i nogen grad ifm. generelle kompetenceløft i 2017-tilgræsende temaer</p>		
Budget og finansiering	Budget i kr.	2015-2016	2016-2017
	Udv. projektmodeller, eval., effektmåling, værktøjskasse, portal m.v.	87.000	212.000
	Projektledelse, samarbejde m. eksterne	168.000	154.000
	Besøg i inst. m.v.	403.000	519.000
	Workshops pæd.	65.000	65.000
	Transport, uforudsete udg. m.v.	60.000	70.000
	I alt	783.000	1.020.000
	Finansieringsplan		
	KUM	408.000	494.000
	Fælleskommunale	128.000	128.000
	Daginst. betaling	47.000	174.000
	Herning Kommune, fonde, egenfinansiering	200.000	224.000
	I alt	783.000	1.020.000
	Budget i alt:	1.803.000 kr.	

Projektets navn	Lokale Transformationer - Kunst og kultur for og med forskellige grupper
Projektejer	Nordisk Teaterlaboratorium - Odin Teatret, 7500 Holstebro
Samarbejdspartnere	Lokale foreninger i de 7 kommuner, lokale skoler i de 7 kommuner, de 7 kommuner, offentlige institutioner i kulturregionen, teatre og kulturinstitutioner, Det Olske Orkester, København, Dansk Talentakademi, Holstebro
Deltagende kommuner	Alle kommuner i kulturregionen
Projektets indhold	<p>Gennem lokale transformationer skal skabes nye strategier for lokale kulturmiljøer igennem kulturel interferens med og for lokale aktører i de 7 kommuner i kulturregionen. Det er mål at udfordre og udvikle forskellige gruppers indsigt i kunstnerisk udfoldelse samt praktisk erfaring med egen udfoldelse af scenekunst og teater. Mål er også at styrke kendskab til teatrets mangeartede tilgange.</p> <p>Teatrets rum og strategier bruges til at undersøge og udforske nye publikumsområder gennem kunstneriske/kulturelle udvekslinger og byttemøder, som både er med og for publikum. Igennem denne transformation observeres, hvad der sker, når man med maksimal investering gør noget, man ikke allerede kan.</p> <p>En byttemøde kan finde sted i op til flere dage/uger/måneder/år i en skole, i et kvarter i en by eller i en landsby. Aktiviteterne kan være af forskellig art; men hovedtanken er, at det er anlagt på at bruge kunstens kompetencer som middel til at skabe netværk og blotlægge det lokales potentialer: som skabende, oplevende og kulturbærende aktører.</p> <p>Der skabes et laboratorium, der er et undersøgende og analyserende koncept med fokus på publikum og nye publikumsgrupper, proces og metoder ud fra grundspørgsmålet 'hvordan bruger vi kunsten i det lokale?' Igennem kunstnerisk interaktion handler det om at sætte fortid, nutid og en mulig fremtid i spil igennem kunst og kulturaktiviteter med og for lokale aktører. Det er kulturel interferens mellem kulturer, mennesker og professioner. Et for og et med lokale aktører og professionelle kunstnere fra ind og udland, der for en længere periode arbejder lokalt i tæt samarbejde med en lokal vært.</p> <p>Gennem hele perioden inviteres 8 nationale/internationale teatergrupper til at være i residens i kulturregionen. For at sikre et stabilt fundament og den nødvendige kvalitet i det samlede projekt, vil de to første være i Holstebro Kommune, hvor der også tænkes tæt samarbejde med Dansk Talentakademi i forhold til at understøtte den kunstneriske talentmasse. Endvidere skal projektet bruge en del af det første år til at metodeudvikle konceptet i forhold til den sidste fase, hvor 6 nationale/internationale grupper skaber et laboratorium i 3 måneder i hver af de andre af kulturregions kommuner.</p> <p>I hver kommune findes en vært for en teatergruppe. Dette giver mulighed for, at der i en længere sammenhængende periode kan arbejdes i dybden lokalt med</p>

	<p>forskellige grupper, samt at hver gruppe vil have tid til at arbejde med deres egen produktion. Således lægges der op til, at residensopholdet hvert sted danner ramme for gruppens eget professionelle arbejde, samtidig med at der lokalt udveksles og skabes teaterproduktion sammen med børn/unge. Samtidig arbejdes med teaterteknik, -regi m.v.</p> <p>Der arbejdes lokalt med især med en bred vifte af grupper som f.eks. skoler, uddannelsesinstitutioner og lokale kulturaktører/foreninger, men også andre lokale interessenter fx foreninger og erhvervsdrivende. Projektet vil også kunne gennemføres med marginaliserede borgergrupper i hele kulturregionen.</p> <p>Der arbejdes i laboratorie-virksomhed og med et undersøgende udgangspunkt og perspektiv med henblik på at skabe modeller, som kan genbruges i andre sammenhænge, og som kan lokalisere udviklingspotentialer gennem et lab for lokale aktiviteter, der ikke nødvendigvis ender med en fremvisning eller et slutprodukt. I fokus er at give redskaber til at kunne fortsætte aktiviteten med og for lokale aktører.</p>
Indsatsområder	<p>Skabende kunst og kultur Projektet kiler sig ind i alle 3 indsatsområder</p> <p>Regnskabsteknisk placeres projektet i indsatsområdet Skabende kunst og kultur</p>
Forventede effekter	<p>Der er tale om gentænkning og udvikling af teaterområdet, som går på tværs af kommuner og som kan involvere mange samarbejdspartnere i de enkelte projektd dele, og som skaber nye netværk og samarbejdsrelationer på tværs af det allerede kendte.</p> <p>Projektet afhænger ikke af geografi; men af de forskellige potentialer som hvert lokalområde har.</p> <p>International dimension tilføres til projektet gennem de forskellige residenser.</p>
Tidsplan	<p>Fase 1: 2015-2016: Projektudvikling og igangsætning af laboratorie i Holstebro Kommune, residens for gruppe på 3-4 personer i 3 måneder, opsamling og metodeudvikling</p> <p>Fase 2: 2017-2018: projektudvikling og igangsætning af laboratorier i Kulturregionen, 6 residensgrupper arbejder lokalt i Kulturregionen, opsamling og evaluering af forløb.</p>
Hvad kommer andre til gode	<p>Gennem involveringen skabes nye netværk og samarbejdsrelationer på tværs af forskellige institutioner og grupper. Samtidig vil de længere residensophold have afsmittende effekt på de grupper der kommer og arbejder lokalt.</p> <p>Projektet vil igennem laboratorietankegangen udvikle nye måder at skabe nærhed og involvering for et lokalt miljø - en skole, et plejehjem eller en lokal forening, der igennem de 3 måneder arbejder tæt sammen med gruppen. Tilgangen vil være et DNA, der vil kunne implementeres og bruges andre steder efter projektets afslutning.</p>

Er det relevant for Århus2017	Ja, i meget høj grad. Projektet er som skabt til at være et 2017-projekt, da det opfylder mange krav og temaer i 2017 – gentænk, residens, borgerinvolvering, kunstnerisk produktion m. m. m. Odin Teatret har modtaget bevillinger fra FondenÅrhus2017																																																																																																																																																																						
Budget og finansiering	<table border="0"> <tr> <td colspan="6">Budget i kr.</td> </tr> <tr> <td>Udgifter</td> <td>2015</td> <td>2016</td> <td>2017</td> <td>2018</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Overordnet projektledelse</td> <td>60.000</td> <td>75.000</td> <td>50.000</td> <td>75.000</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Lokal koordinering</td> <td>15.000</td> <td>15.000</td> <td>30.000</td> <td>30.000</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kunstnerhonorar</td> <td>125.000</td> <td>125.000</td> <td>275.000</td> <td>275.000</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Leje af udstyr</td> <td>10.000</td> <td>10.000</td> <td>20.000</td> <td>20.000</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Forplejning</td> <td>47.250</td> <td>47.250</td> <td>94.500</td> <td>94.500</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Overnatning</td> <td>27.000</td> <td>27.000</td> <td>54.000</td> <td>54.000</td> <td></td> </tr> <tr> <td>National transport</td> <td>20.000</td> <td>20.000</td> <td>40.000</td> <td>40.000</td> <td></td> </tr> <tr> <td>International transport</td> <td>20.000</td> <td>20.000</td> <td>54.000</td> <td>54.000</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Materialer</td> <td>25.000</td> <td>25.000</td> <td>25.000</td> <td>25.000</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Formidling og Markedsføring</td> <td>10.000</td> <td>15.000</td> <td>20.000</td> <td>20.000</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Administration</td> <td>15.000</td> <td>25.000</td> <td>15.000</td> <td>25.000</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Diverse</td> <td>18.713</td> <td>20.213</td> <td>35.125</td> <td>35.625</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Sum</td> <td>392.963</td> <td>424.463</td> <td>737.625</td> <td>748.125</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Total Sum</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>2.303.175</td> </tr> <tr> <td>Indtægter</td> <td>2015</td> <td>2016</td> <td>2017</td> <td>2018</td> <td></td> </tr> <tr> <td>KUM</td> <td>214.000</td> <td>250.000</td> <td>268.000</td> <td>268.000</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Kunstråd, egnsteaterudvikling</td> <td>45.000</td> <td>50.000</td> <td>75.000</td> <td>80.000</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Fælleskommunale midler</td> <td>74.000</td> <td>74.000</td> <td>74.000</td> <td>74.000</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Holstebro Kommune</td> <td>70.000</td> <td>70.000</td> <td>70.000</td> <td>70.000</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Samarbejdspartnere</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>25.000</td> <td>35.000</td> <td></td> </tr> <tr> <td>In kind fra lokale aktører</td> <td>0</td> <td>0</td> <td>50.000</td> <td>50.000</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Egen finansiering</td> <td>75.000</td> <td>75.000</td> <td>83.500</td> <td>83.500</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Sum</td> <td>478.000</td> <td>519.000</td> <td>645.500</td> <td>660.500</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Total Sum</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>2.303.000</td> </tr> <tr> <td>Projekt balance</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>-175</td> </tr> </table>					Budget i kr.						Udgifter	2015	2016	2017	2018		Overordnet projektledelse	60.000	75.000	50.000	75.000		Lokal koordinering	15.000	15.000	30.000	30.000		Kunstnerhonorar	125.000	125.000	275.000	275.000		Leje af udstyr	10.000	10.000	20.000	20.000		Forplejning	47.250	47.250	94.500	94.500		Overnatning	27.000	27.000	54.000	54.000		National transport	20.000	20.000	40.000	40.000		International transport	20.000	20.000	54.000	54.000		Materialer	25.000	25.000	25.000	25.000		Formidling og Markedsføring	10.000	15.000	20.000	20.000		Administration	15.000	25.000	15.000	25.000		Diverse	18.713	20.213	35.125	35.625		Sum	392.963	424.463	737.625	748.125		Total Sum					2.303.175	Indtægter	2015	2016	2017	2018		KUM	214.000	250.000	268.000	268.000		Kunstråd, egnsteaterudvikling	45.000	50.000	75.000	80.000		Fælleskommunale midler	74.000	74.000	74.000	74.000		Holstebro Kommune	70.000	70.000	70.000	70.000		Samarbejdspartnere	0	0	25.000	35.000		In kind fra lokale aktører	0	0	50.000	50.000		Egen finansiering	75.000	75.000	83.500	83.500		Sum	478.000	519.000	645.500	660.500		Total Sum					2.303.000	Projekt balance					-175
Budget i kr.																																																																																																																																																																							
Udgifter	2015	2016	2017	2018																																																																																																																																																																			
Overordnet projektledelse	60.000	75.000	50.000	75.000																																																																																																																																																																			
Lokal koordinering	15.000	15.000	30.000	30.000																																																																																																																																																																			
Kunstnerhonorar	125.000	125.000	275.000	275.000																																																																																																																																																																			
Leje af udstyr	10.000	10.000	20.000	20.000																																																																																																																																																																			
Forplejning	47.250	47.250	94.500	94.500																																																																																																																																																																			
Overnatning	27.000	27.000	54.000	54.000																																																																																																																																																																			
National transport	20.000	20.000	40.000	40.000																																																																																																																																																																			
International transport	20.000	20.000	54.000	54.000																																																																																																																																																																			
Materialer	25.000	25.000	25.000	25.000																																																																																																																																																																			
Formidling og Markedsføring	10.000	15.000	20.000	20.000																																																																																																																																																																			
Administration	15.000	25.000	15.000	25.000																																																																																																																																																																			
Diverse	18.713	20.213	35.125	35.625																																																																																																																																																																			
Sum	392.963	424.463	737.625	748.125																																																																																																																																																																			
Total Sum					2.303.175																																																																																																																																																																		
Indtægter	2015	2016	2017	2018																																																																																																																																																																			
KUM	214.000	250.000	268.000	268.000																																																																																																																																																																			
Kunstråd, egnsteaterudvikling	45.000	50.000	75.000	80.000																																																																																																																																																																			
Fælleskommunale midler	74.000	74.000	74.000	74.000																																																																																																																																																																			
Holstebro Kommune	70.000	70.000	70.000	70.000																																																																																																																																																																			
Samarbejdspartnere	0	0	25.000	35.000																																																																																																																																																																			
In kind fra lokale aktører	0	0	50.000	50.000																																																																																																																																																																			
Egen finansiering	75.000	75.000	83.500	83.500																																																																																																																																																																			
Sum	478.000	519.000	645.500	660.500																																																																																																																																																																			
Total Sum					2.303.000																																																																																																																																																																		
Projekt balance					-175																																																																																																																																																																		

Bilag 5

Økonomisk fordeling af bevillinger til projekter fra KUM og fælleskommunale midler

Projekt	Kommune	Budget	Fælleskommunale midler				Fælleskomm. i alt					KUM i alt
			2015	2016	2017	2018		2015	2016	2017	2018	
Kulturlaboratoriet	KSMV/alle	6.200	215	215	215	215	860	824	858	763	763	3.208
Jernkysten	Lemvig	1.541	53	53	53	53	214	152	160	219	219	750
InVITAion Lab	Herning	1.580	55	55	55	55	219	161	169	230	230	790
Meetings (kunst)	Lemvig	3.990	135	135	135	135	541	149	173	339	339	1.000
Frivillihedsakademiet	Ringk-Skj	1.700	59	59	59	59	236	200	182	234	234	850
KulturSpirerne	Herning	1.803	63	63	63	63	250	200	208	247	247	902
Lokale Transformationer	Holstebro	2.303	80	80	80	80	319	214	250	268	268	1.000
I alt		19.117	663	663	663	663	2.652	1.900	2.000	2.300	2.300	8.500

Alle beløb i 1.000 kr.

Fordeling på indsatsområder

	Fælleskommunale midler				KUMs midler			
	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
Kulturlaboratoriet								
I alt Kulturlaboratoriet	220	220	220	220	824	858	763	763
Mødet mellem mennesket, kunsten og kulturen								
Jernkysten	53	53	53	53	152	160	219	219
InViTation Lab	56	56	56	56	161	169	230	230
I alt indsatsområdet	109	109	109	109	313	329	449	449
Talentudvikling og Breddeinitiativ								
Frivillighedsakademiet	60	60	60	60	200	182	234	234
Kulturspirene	64	64	64	64	200	208	247	247
I alt indsatsområdet	124	124	124	124	400	390	481	481
Skabende kunst og kultur								
Meetings	135	135	135	135	149	173	339	339
Lokale transformationer	74	74	74	74	214	250	268	268
I alt indsatsområdet	209	209	209	209	363	423	607	607
I alt	662	662	662	662	1.900	2.000	2.300	2.300

Fordeling af kulturregionens fællekommunale midler

Kommune	Indbyggertal	2. kr. pr. indbygger	Beløb i alt i 4 år
Herning	86.813	173.626	694.504
Holstebro	57.411	114.822	459.288
Ringkøbing-Skjern	57.148	114.296	457.184
Skive	46.938	93.876	375.504
Ikast-Brande	40.620	81.240	324.960
Struer	21.576	43.152	172.608
Lemvig	20.894	41.788	167.152
I alt	331.400	662.800	2.651.200